

Sysselsättning efter avslutad utbildning från yrkeshögskolan

Sysselsättning, inkomster och
yrkesställning

Sysselsättning efter avslutad utbildning från yrkeshögskolan. Sysselsättning, inkomster och yrkesställning

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Befolkning och välfärd
701 89 Örebro
010-470 50 00

Förfrågningar Robert Hansson, 010-479 65 23
Evalena Andersson, 010-479 61 50
Paula Kossack, 010-479 60 05
yh-statistik@scb.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:
Källa: SCB, Sysselsättning efter avslutad utbildning från yrkeshögskolan. Sysselsättning, inkomster och yrkesställning

Employment after graduating from Higher Vocational Education

Producer Statistics Sweden, Population and Welfare
department
SE-701 89 Örebro
Sweden +46 10-470 50 00

Enquiries Robert Hansson, +46 10-479 65 23
Evalena Andersson, +46 10-479 61 50
Paula Kossack, +46 10-479 60 05
yh-statistik@scb.se

You may copy and otherwise reproduce the contents in this publication.
However, remember to state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, Employment after graduating from Higher Vocational Education Employment, income and position

URN:NBN:SE:SCB-2020-40BR2006_pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

I serien Temarapporter presenteras statistik och analyser för olika ämnesområden inom befolknings- och välfärdsstatistiken. Syftet med den här rapporten är att ge underlag för uppföljningen av yrkeshögskolan och hur den bidrar till att kompetensförsörja arbetslivet. Myndigheten för yrkeshögskolan genomför årligen enkätundersökningar riktade till examinerade från yrkeshögskoleutbildningar där de examinerades sysselsättning och överensstämmelse mellan utbildning och arbete undersöks. Den här rapporten redovisar registerbaserad statistik om sysselsättning, inkomster och yrkesställning och är ett komplement till enkätundersökningen.

Rapporten är ett led i SCB:s arbete med att utveckla statistiken om inträdet på arbetsmarknaden och övergången till vidare studier efter olika utbildningsformer. Under 2021 kommer vi att publicera statistik om sysselsättning, inkomster och yrkesställning efter gymnasieskolan, yrkeshögskolan och högskolan och då kommer det också vara möjligt att göra jämförelser mellan dessa tre utbildningsformer. Vi planerar även att publicera större delen av statistiken i denna rapport i vår statistikdatabas. Statistiken kommer att omfatta examinerade från och med 2007 och uppgifter om deras sysselsättning, inkomster och yrkesställning 1, 3, 5 och 10 år efter examen. Den här rapporten kan ses som en första studie inför utvecklingen av tabeller som framöver ska publiceras årligen i databasformat.

Rapporten riktar sig framförallt till tjänstemän på myndigheter och departement samt till arbetsmarknadens parter och politiker. Statistiken i rapporten finns redovisad i en Excelbilaga publicerad på [SCB:s webbplats](#). Rapporten har utarbetats av Robert Hansson, Evalena Andersson och Paula Kossack vid enheten för statistik om utbildning och arbete.

SCB i december 2020

Magnus Sjöström
Avdelningschef

Katarina Wizell
Enhetschef

Innehåll

Förord	2
Innehåll	3
Sammanfattning	5
Inledning	7
Om yrkeshögskolan.....	7
Om examinerade 2007 - 2017	8
Hur tolka och värdera resultaten?.....	10
Sysselsättning efter avslutad utbildning	12
Arbete och studier efter examen från yrkeshögskolan	12
Sysselsättning innan yrkeshögskolan följer konjunkturen.....	15
Fördjupning 1: Sysselsättning 2018 bland examinerade 2017 efter utbildningsområde	17
Fördjupning 2: Sysselsättning 2016 och 2018 bland examinerade 2015 efter utbildningsområde	19
Inkomster från arbete	21
Fler män har högre inkomster tre år efter examen	21
Inkomstgapet mellan kvinnor och män ökar de första fem åren efter examen.....	22
Vanligare med lägre inkomster från arbete bland de som både arbetade och studerade	25
Fördjupning 1: Inkomst från arbete 2018 bland examinerade 2017 efter utbildningsområde	26
Fördjupning 2: Inkomst från arbete 2016 och 2018 bland examinerade 2015 efter utbildningsområde	28
Yrkesställning	30
Drygt 1 av 10 har eget företag.....	30

Yrkesställning och inkomster	32
Kort om statistiken	36
Statistikens ändamål och innehåll	36
Information om statistikens framställning	36
Information om statistikens kvalitet	38
Employment after graduating from Higher Vocational Education	42
Summary	42

Sammanfattning

En uppföljning av
examinerades situation på
arbetsmarknaden efter
yrkeshögskolan.

Rekordmånga som arbetade
2017 och 2018 efter examen
året innan.

Män hade högre genomsnittlig
inkomst från förvärsarbete än
kvinnor och skillnaden ökade
över tid.

I den här rapporten har vi undersökt sysselsättning, inkomster och yrkesställning bland examinerade från yrkeshögskolan. Fokus ligger på examinerade 2015 och 2017 och deras situation på arbetsmarknaden ett och tre år efter examen. Rapporten är ett komplement till Myndigheten för yrkeshögskolans årliga enkätundersökning om sysselsättning efter examen. Statistiken kan ses som en förstudie inför en mer omfattande publicering av statistik i SCB:s statistikdatabas under 2021.

Andelen examinerade från yrkeshögskolan som arbetade året efter examen har de senaste 10 åren varit stabil, även om den påverkats något av den konjunkturella utvecklingen. Från 2015 har den legat på närmare 90 procent. Skillnaderna mellan kvinnor och män var överlag små under året efter examen, men bland män ökade andelen som arbetade ju längre tid som gick efter examen. Bland kvinnor var andelen som arbetade något lägre än bland män och andelen var stabil oavsett hur lång tid som hade gått efter examensåret. Bland examinerade 2016 och 2017 var dock andelen kvinnor som arbetade redan efter ett år högre än någon gång efter examen bland tidigare examensårgångarna.

Både bland kvinnor och bland män med examen från 2017 var det året efter examen 87 procent som arbetade. Bland kvinnor var det 9 procent som studerade varav 7 procentenheter arbetade samtidigt. Bland män var det en lägre andel som studerade, 7 procent, varav 5 procentenheter samtidigt arbetade. En liten andel examinerade varken arbetade eller studerade 2018 (4 procent bland kvinnor och 5 procent bland män) och 1 procent av de examinerade hade flyttat till ett annat land.

Kvinnor och män läser till stor del olika typer av utbildningar. Det gäller val av utbildningsområde, men även vilka utbildningar de läser inom ett utbildningsområde. Det kan påverka resultaten då arbetslivets efterfrågan på YH-examinerade kan skilja sig mellan olika typer av utbildningar.

Statistik för examinerade 2015 visar att medelinkomsten från arbete skiljer sig mellan kvinnor och män. Medelinkomsten var högre bland män än bland kvinnor och skillnaden ökade över tid. Bland män ökade inkomsterna med 20 procent mellan 2016 och 2018, medan motsvarande ökning för kvinnor var 13 procent. År 2016 motsvarade kvinnors genomsnittliga inkomst 88 procent av mäns inkomst. Motsvarande andel hade år 2018 minskat till 82 procent, vilket innebär att inkomstgapet hade ökat.

Statistik för examinerade 2007 och deras inkomster från arbete 2008–2018 visar att inkomstgapet mellan kvinnor och män ökade över tid och att ökningen skedde under de första fem åren efter examen. År 2008

hade kvinnor 85 procent av mäns inkomster. Motsvarande andel hade år 2012 minskat till 78 procent för att sedan ligga kvar på mellan 77-78 procent fram till år 2018.

Skillnader mellan kvinnor och män vad gäller förvärvsinkomst påverkas av många faktorer utöver skillnader i lön. Stor påverkan på inkomsten har hur stor del av året personen har arbetat, om personen arbetat heltid eller deltid och om personen fått arbetsrelaterade ersättningar så som föräldrapenning.

Kvinnor med eget företag som inte kombinerade det med en anställning hade klart lägst genomsnittlig inkomst från arbete.

Bland examinerade 2017 var det året efter examen 12 procent av männen och 10 procent av kvinnorna som hade eget företag. De allra flesta av dessa hade också en anställning, dvs. de var kombinatörer. De examinerade som drev eget företag utan att kombinera det med en anställning hade klart lägre inkomster från arbete än de som hade en anställning och det gäller särskilt för kvinnor.

Inledning

Syftet med den här temarapporten är att beskriva examinerade från yrkeshögskoleutbildningar och deras inkomster och sysselsättning efter yrkeshögskolan. Uppföljningen avser främst ett och tre år efter yrkeshögskoleutbildningen för examinerade 2015 och 2017.

I rapporten presenteras resultat på en övergripande nivå, medan resultat om detaljerade utbildningsinriktningar presenteras i en tabellbilaga.

Andra uppföljningar av examinerade efter studier är rapporten Etablering efter yrkeshögskolan¹ samt uppföljningar som Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) har gjort.²

Om yrkeshögskolan³

Syftet med yrkeshögskoleutbildning

Yrkeshögskoleutbildning (YH) är en eftergymnasial utbildningsform som kombinerar teoretiska studier med en stark arbetslivsanknytning. De första YH-utbildningarna startade under 2009. Kvalificerad yrkesutbildning (KY) var en föregångare till YH och de sista KY-utbildningarna avslutades under 2013.

En YH-utbildning ska svara mot en efterfrågan på kvalificerad arbetskraft i arbetslivet eller medverka till att utveckla och bevara kvalificerat yrkeskunnande inom smala yrkesområden som är betydelsefulla för individen och samhället. En hög andel av utbildningarna är inriktade mot ett specifikt yrke. Utbildningsutbudet förändras över tid beroende på arbetsmarknadens efterfrågan.

¹Se www.scb.se/UF0549

²Se www.myh.se

³ Källa: MYH

Utbildningarna är eftergymnasiala

En YH-utbildning ska väsentligen bygga på kunskaper från gymnasieskolan eller motsvarande. För YH-utbildningar med inriktningar som även finns inom gymnasieskolan innebär det att YH-utbildningen ska ge kunskaper för yrken som omfattar mer avancerade och komplexa arbetsuppgifter. De flesta utbildningar är avgiftsfria och samtliga berättigar till studiestöd.

Arbetslivets medverkan

Arbetslivet medverkar i utbildningen på olika sätt. En mycket viktig del är att arbetslivet erbjuder platser för lärande i arbete (LIA-platser). Under LIA-kursen ska den studerande med hjälp av en handledare på arbetsplatsen tillgodogöra sig ny kunskap och utveckla sin förmåga att tillämpa kunskaper som utbildningen har gett.

Så styrs utbildningsutbudet

Myndigheten utlyser årligen en ansökningsomgång där anordnare kan ansöka om att deras utbildningar ska få ingå i yrkeshögskolan. I början av året därpå fattar myndigheten beslut om vilka utbildningar som ska beviljas. Generellt beviljas två utbildningsomgångar varefter anordnaren måste ansöka på nytt. Tre eller fler utbildningsomgångar kan idag beviljas om det finns en stor och långsiktig efterfrågan.

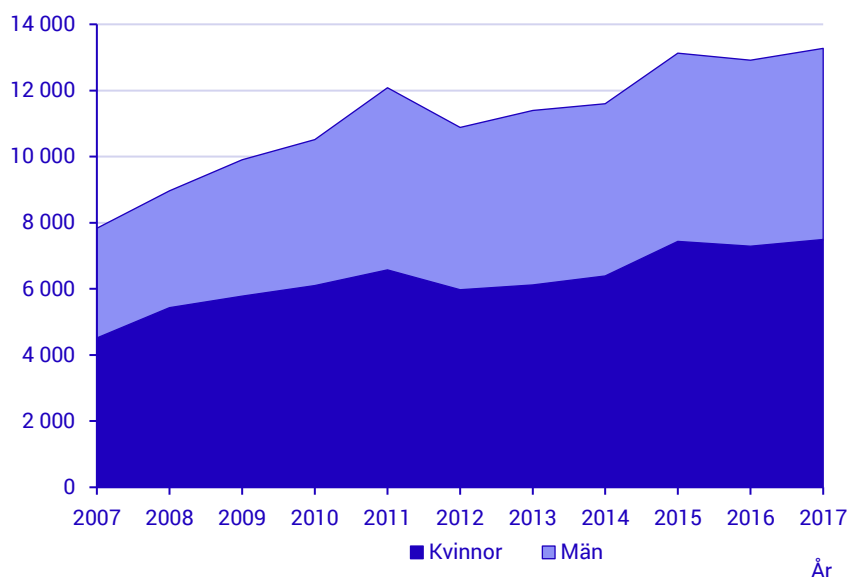
Om examinerade 2007 - 2017

I denna uppföljningsstudie ingår examinerade från KY/YH som examinerats från utbildningsomgångar som avslutats 2007 till 2017. Statistiken redovisas på övergripande nivå uppdelat för respektive examensår.

Yrkeshögskolan har expanderat och år 2017 fanns 13 300 examinerade att jämföra med 9 000 år 2007. Det är fler kvinnor än män som studerar och examineras från yrkeshögskolan. Andelen kvinnor har varierat mellan 54 och 60 procent under åren 2007 till 2017.

Diagram 1. Antal examinerade från yrkeshögskolan 2007 – 2017 efter utbildningsområde och kön

Antal examinerade

Uppgången 2011 beror främst på att utbildningar utöver ordinarie ansökningsomgången beviljades. Ökningen 2015 förklaras till stor del av kraftig volymökning av antagna som avslutar med examen 2015.

Åldern för de examinerade har ökat. År 2007 var 60 procent yngre än 30 år att jämföra med 47 procent år 2017. Andelen kvinnor som är över 30 år vid examen är högre än motsvarande andel för männen.

Utbildningsområden och detaljerade inriktningar

Utbildningarna inom KY/YH delas in i utbildningsområden efter vilken typ av utbildning det rör sig om. De fem största områdena svarar för tre fjärdedelar av alla examinerade.

Andel kvinnor respektive män varierar stort mellan utbildningsområden. Examinerade från de två största områdena Ekonomi, administration och försäljning och Hälso- och sjukvård samt socialt arbete är till stor del kvinnor. Inom Teknik och teknisk industri, Samhällsbyggnad och byggteknik och Data/IT är förhållandet det omvända med en stor andel män.

Respektive utbildningsområde har flera detaljerade inriktningar. I Excelbilagan till rapporten redovisar vi resultat för inriktningarna inom respektive utbildningsområde.

Tabell 1. Examinerade från yrkeshögskolan 2015 och 2017 efter utbildningsområde

Utbildningsområde	Examinerade 2015			Examinerade 2017		
	Antal	Andel kvinnor i procent	Andel män i procent	Antal	Andel kvinnor i procent	Andel män i procent
Data/IT	1 109	23	77	1 317	24	76
Ekonomi, administration och försäljning	3 856	75	25	3 268	78	22
Friskvård och kroppsvård	122	89	11	86	97	3

Utbildningsområde	Examinerade 2015			Examinerade 2017		
	Antal	Andel kvinnor i procent	Andel män i procent	Antal	Andel kvinnor i procent	Andel män i procent
Hotell, restaurang och turism	676	76	24	573	81	19
Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	1 983	91	9	2 136	91	9
Journalistik och information	164	69	31	198	65	35
Juridik	90	89	11	102	94	6
Kultur, media och design	837	54	46	777	49	51
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	391	61	39	424	69	31
Pedagogik och undervisning	191	43	57	313	49	51
Samhällsbyggnad och byggteknik	1 352	25	75	1 643	25	75
Säkerhetstjänster	64	41	59	142	45	55
Teknik och tillverkning	1 871	19	81	1 738	24	76
Transporttjänster	343	32	68	493	31	69
Övrigt	65	74	26	52	73	27
Totalt	13 114	57	43	13 262	56	44

Hur tolka och värdera resultaten?

Yrkeshögskolan syftar tydligt till att kompetensförsörja arbetslivet. Statistik över sysselsättning, inkomster och yrkesställning efter yrkeshögskoleutbildning bidrar till uppföljningen av detta syfte.

Registeruppgifter som ett komplement till den årliga enkätundersökningen

Myndigheten för yrkeshögskolan genomför årligen enkätundersökningar riktade till examinerade från yrkeshögskoleutbildningar där de examinerades sysselsättning och överensstämmelse mellan utbildning och arbete undersöks.

Den registerbaserade statistiken i den här rapporten kompletterar enkätundersökningen med uppgifter om inkomster från arbete. Dessa uppgifter ger en indikation på hur arbetsmarknaden värderar de examinerades kvalifikationer. På så sätt kan statistik över inkomster bidra till uppföljningen av yrkeshögskolans arbetsmarknadsrelevans.

Uppgifter om matchningen mellan utbildning och arbete ingår däremot inte alls då de är svåra att följa upp med registeruppgifter. De är därför unika för MYH:s enkätundersökning. Registeruppgifter ger dock möjlighet att undersöka vilka branscher och yrken de examinerade arbetar inom, men det täcks inte av denna rapport.

Mer registerbaserad statistik publiceras 2021

Vi håller för närvarande på att utveckla den registerbaserade statistiken om sysselsättning, inkomster och yrkesställning efter olika utbildningsformer. Sådan statistik planerar vi att ta fram och publicera under 2021 avseende gymnasieskolan, yrkeshögskolan och högskolan. Då kommer det också vara möjligt att göra jämförelse mellan dessa tre utbildningsformer. En sådan jämförelse hade givetvis berikat den här rapporten, men finns i dagsläget ännu inte tillgängliga.

Statistiken som redovisas i rapporten hittar du i Excelbilagan på www.scb.se/UF0701.

Under nästa år planerar vi även för en vidareutveckling av statistiken som ingår i den här rapporten. Utvecklingen innebär att valda mått kommer att redovisas i statistikdatabasen. Statistiken kommer då omfatta examinerade från och med 2007 och uppgifter om sysselsättning, inkomster och yrkesställning 1, 3, 5 och 10 år efter examen. Den här rapporten kan ses som en första studie inför utvecklingen av tabeller som ska publiceras årligen i databasformat.

Statistiken i den här rapporten ger inte svar på hur yrkeshögskolan står sig jämfört med andra utbildningsformer och därmed kan det vara svårt att värdera resultaten. Jämförelser görs därför över tid och mellan olika utbildningsområden och på så sätt jämförs yrkeshögskolan med sig själv.

I rapporten redovisar vi hur resultaten skiljer sig mellan kvinnor och män. Statistiken i den här rapporten är av beskrivande karaktär och vi kan inte ge några förklaringar till varför skillnader finns. På vissa ställen pekar vi dock på analyser som skulle vara intressanta att göra för att närma sig en förklaring.

Viss försiktighet bör råda vid tolkning av resultat för året efter examen

Inom KY/YH är det vanligt att utbildningar avslutas sent på året. Därutöver kompletterar en del studerande sin utbildning senare och får examen flera månader efter utbildningsomgångens slut. Det är viktigt att ha i åtanke vid tolkningen av resultat över arbetsmarknadssituationen året efter examensåret. Sysselsättning mäts i november aktuellt år, medan inkomster från arbete avser hela kalenderåret.

Sysselsättning efter avslutad utbildning

I det här kapitlet redovisar vi vilken sysselsättning de examinerade har efter examen från KY/YH. Arbetar de examinerade, studerar de, gör de bådadera eller inget av det? Det undersöker vi för examinerade 2007 till 2017 med fokus på examinerade 2015 och 2017. För dessa två examensårgångar undersöker vi sysselsättningen 2018. Examinerade 2015 redovisas även utifrån sin sysselsättning 2016. Det ingår också två fördjupningar där vi jämför resultat för examinerade inom olika utbildningsområden.

Arbete och studier efter examen från yrkeshögskolan

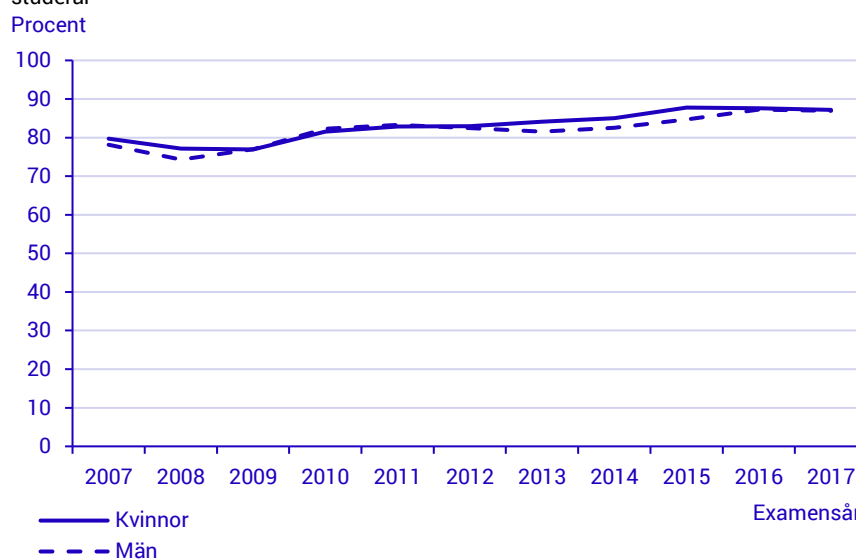
Hög och jämn nivå examinerade som arbetar året efter examen

Andelen examinerade från yrkeshögskolan som arbetar året efter examen har de senaste 10 åren varit stabil, även om den påverkats något av den konjunkturella utvecklingen. Andelen som arbetade var som lägst i samband med finanskrisen åren 2009 och 2010, men har därefter legat på drygt 80 procent. Andelen har de senaste åren stigit och har från 2015 legat närmare 90 procent. Skillnaderna mellan kvinnor och män är överlag små. Andelen män som arbetade har periodvis varit något lägre än andelen kvinnor.

De första yrkeshögskoleutbildningarna avslutades 2009. Kvalificerad yrkesutbildning började då att fasas ut och de sista utbildningarna avslutades 2013.

Diagram 2. Andel som arbetade 1 år efter examensåret, examinerade 2007–2017 efter kön

Andelen baseras på samtliga examinerade inklusive de som uppföljningsåret flyttat från Sverige. Andelen avser de som endast arbetar, dvs. exklusive de som både arbetar och studerar

Övriga redovisningsgrupper förutom de som endast arbetar är

- Arbetar och studerar
- Studerar
- Varken arbetar eller studerar
- Bor inte i Sverige.

Arbetsmarknadsinträdet verkar ha varit något svårare i samband med finanskrisen. Bland examinerade 2007 till 2009 var det exempelvis något vanligare att arbeta och studera eller att enbart studera efter KY/YH-utbildningen jämfört med efterföljande examensårgångar. Då var det 13-14 procent som året efter examen studerade. Andelen minskade sedan och bland examinerade 2010–2015 låg den på ungefär 9 procent för att därefter minska ytterligare något. Det fanns inga större skillnader mellan kvinnor och män.

Bland de som examinerades 2008 och 2009 var det dessutom något högre andelar som varken arbetade eller studerade, både bland kvinnor och bland män, vilket sammanfaller med finanskrisen. Bland män med examen från 2008 var det 11 procent som 2009 varken arbetade eller studerade. Motsvarande andel bland kvinnor var 9 procent. Andelen minskade sedan och låg bland män med examen 2010–2014 på 7 procent och bland kvinnor på 6 procent. Under de senaste åren minskade andelen ytterligare till 5 procent bland män och 4 procent bland kvinnor.

Under hela perioden var det endast 1 procent som inte bodde i Sverige året efter examen, både bland kvinnor och bland män.

Den långsiktiga utvecklingen har varit mer gynnsam för män

Kvinnors och mäns sysselsättning utvecklades lite olika om man ser till ett längre perspektiv efter examen. Bland män ökade andelen som arbetade ju mer tid som gick efter examen. Bland examinerade 2013 var det exempelvis 82 procent som arbetade året efter examen, 85 procent 3 år efter examen och 87 procent 5 år efter examen. Bland kvinnor var andelen som arbetade stabil oavsett hur lång tid som hade gått efter examensåret.

Ett undantag är examensårgångarna 2008 och 2009 då andelen som arbetade ökade över tid även bland kvinnor. Det ser ut som att kvinnor i dessa examensårgångar till en början drabbades av det svårare arbetsmarknadsläget, precis som männen, men att de efterhand ökade sin sysselsättning till samma nivå som efterföljande examensårgångarna, dvs. till cirka 83-84 procent.

Bland examinerade 2016 och 2017 var andelen kvinnor som arbetade redan efter ett år högre än någon gång efter examen bland tidigare

examensårgångarna. Det återstår att se om denna höga nivå kvarstår även i ett längre perspektiv.

En frågeställning för framtiden är hur pass stabil sysselsättningen är över tid. Är det samma personer som enbart arbetar 1, 3, 5 och 10 år efter examen eller växlar mellan enbart arbete och enbart studier eller arbete och studier och i vilken mån förekommer perioder av arbetslöshet då de varken arbetar eller studerar?

Tabell 2. Andel som arbetar 1, 3, 5 och 10 år efter examensåret, efter kön

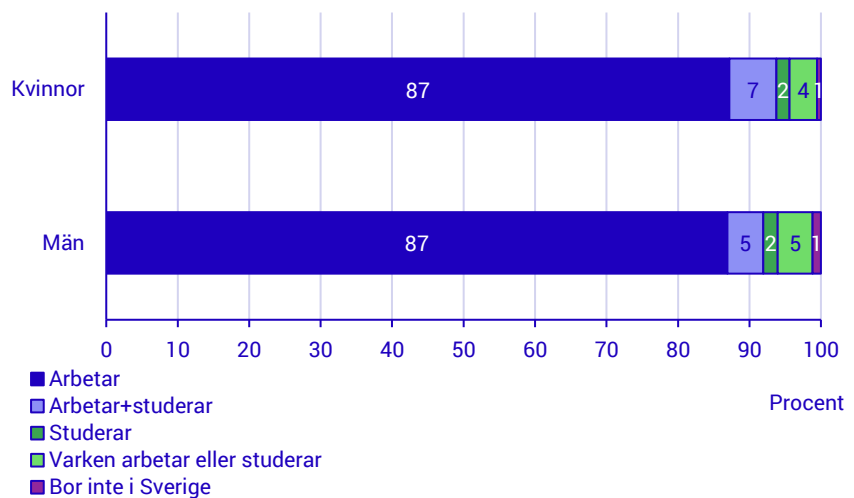
Andelen baseras på samtliga examinerade inklusive de som uppföljningsåret flyttat från Sverige. Andelen avser de som endast arbetar, dvs. exklusive de som både arbetar och studerar

Procent

Examensår	Kön	Efter 1 år	Efter 3 år	Efter 5 år	Efter 10 år
2007	Kvinnor	80	78	82	84
	Män	78	81	85	88
2008	Kvinnor	77	80	82	83
	Män	74	80	82	87
2009	Kvinnor	77	80	81	
	Män	77	82	84	
2010	Kvinnor	82	81	82	
	Män	82	84	85	
2011	Kvinnor	83	82	84	
	Män	83	84	87	
2012	Kvinnor	83	84	84	
	Män	82	86	87	
2013	Kvinnor	84	83	83	
	Män	82	85	87	
2014	Kvinnor	85	84		
	Män	83	85		
2015	Kvinnor	88	86		
	Män	85	88		
2016	Kvinnor	88			
	Män	87			
2017	Kvinnor	87			
	Män	87			

Bland kvinnor med examen från 2017 var det året efter examen 9 procent som studerade varav 7 procentenheter arbetade samtidigt. Bland män var det en lägre andel som studerade, 7 procent, varav 5 procentenheter samtidigt arbetade. En liten andel examinerade varken arbetade eller studerade 2018 och 1 procent av de examinerade hade flyttat till ett annat land.

Diagram 3. Sysselsättning 2018 bland examinerade 2017 efter kön

Sysselsättning innan yrkeshögskolan följer konjunkturen

Det är vanligt att studerande på yrkeshögskolan har arbetat innan de påbörjat sina studier på yrkeshögskolan. Det kan antas att personer som haft en etablerad ställning på arbetsmarknaden innan sin utbildning kommer att ha det lättare att få ett arbete efter YH-utbildningen. För att belysa detta har vi undersökt hur sysselsättningen innan och efter utbildningen hänger ihop. Majoriteten av de examinerade har läst utbildningar som varit 2-2,5 år långa. Därför har vi valt att redovisa sysselsättningen tre år innan uppföljningsåret.

Sysselsättningen innan YH-utbildningen påverkas av flera faktorer. Den mest uppenbara faktorn är de examinerades ålder. Bland yngre examinerade var det vanligare att studera innan YH-utbildningen medan det var vanligare att arbeta bland äldre.

Sysselsättningen tre år innan examensåret följer konjunkturen. Andelen som arbetade var högre under år då arbetsmarknadssituationen generellt var god och lägre i samband under perioden 2004 till 2006 och i samband med finanskrisen åren 2009 och 2010. Mönstret är starkare för män än för kvinnor. Andelen som arbetade tre år innan examensåret ökade från ungefär hälften bland examinerade 2007 till ungefär 60 procent bland examinerade 2017.

Under samma period har andelen som studerat minskat, även om andelen varierat i samband med den konjunkturella utvecklingen. Minskningen kan också bero på att andelen examinerade i åldern upp till 22 år, som sannolikt läst på gymnasieskolan innan KY/YH-utbildningen, hade minskat från 19 procent bland examinerade 2007 till 7 procent bland examinerade 2017. Bland kvinnor har andelen minskat från cirka 20 procent till drygt 10 procent och bland män har andelen minskat från en fjärdedel till strax under 20 procent.

Andelen som både arbetat och studerat har legat någorlunda konstant under perioden – bland kvinnor var det ungefär 17 procent som arbetade och studerade tre år innan examensåret och motsvarande andel bland män var ungefär 13 procent.

Andelen som innan KY/YH-utbildningen varken arbetade eller studerade har legat vid 10 procent bland kvinnor och vid 12 procent bland män. Andelen har varit högre i samband med finanskrisen.

Diagram 4a. Andel som arbetar, studerar eller varken arbetar/studerar tre år innan examensåret, examinerade 2007–2017, kvinnor

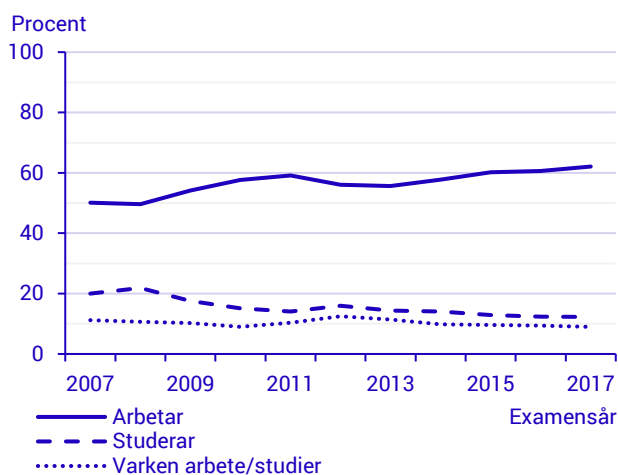
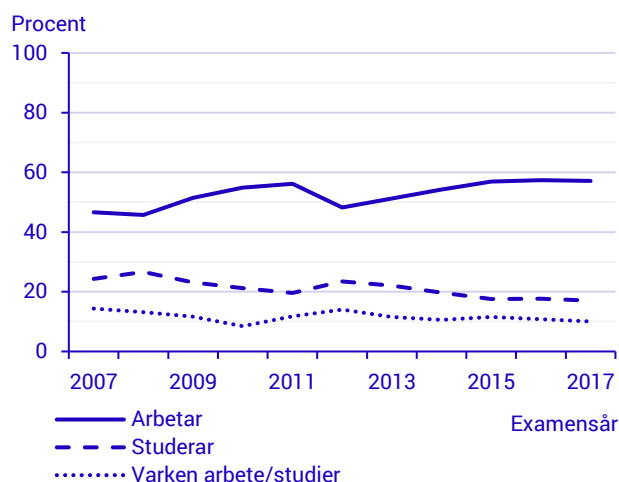

Diagram 4b. Andel som arbetar, studerar eller varken arbetar/studerar tre år innan examensåret, examinerade 2007–2017, män

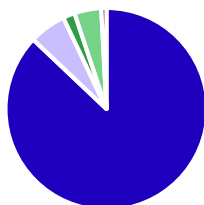
Vanligast att arbeta efter examen bland de som arbetade innan utbildningen

En jämförelse av sysselsättningen 2014 (tre år innan examen) och 2018 (året efter examen) för examinerade 2017 visar att sysselsättningen innan och efter utbildningen samvarierar. Andelen som arbetade 2018 var högst bland dem som även arbetade 2014 (92 procent). Andelen som arbetade var något lägre bland dem som både arbetade och studerade 2014 (86 procent). Bland dessa var det istället något vanligare att även 2018 både arbeta och studera.

Andelen som arbetade 2018 var mycket lägre bland de som 2014 enbart studerade eller varken arbetade eller studerade (77-78 procent). Bland de som studerade 2014 var det också vanligare att studera 2018, men det var också en klart högre andel som varken arbetade eller studerade (8 procent). Bland de som 2014 varken arbetade eller studerade var det också vanligare att studera, men det var i denna grupp som andelen som 2018 varken arbetade eller studerade var högst (12 procent).

I Myndigheten för yrkeshögskolans årliga enkätundersökning frågas examinerade året efter examen om sin sysselsättning före och efter yrkeshögskoleutbildningen. Enligt enkätsvaren är det ungefär 15 procent som arbetar hos samma arbetsgivare före och efter utbildningen. Av de som arbetar både före och efter utbildningen anger ungefär 7 av 10 att de har fått mer kvalificerade arbetsuppgifter.

Diagram 5. Sysselsättning 2018 bland examinerade 2017

- Arbetar
- Arbetar+studerar
- Studerar
- Varken arbete/studier
- Bor inte i Sverige

En frågeställning för framtiden är att med hjälp av registeruppgifter undersöka i vilken bransch och i vilka yrken de examinerade arbetar före och efter yrkeshögskoleutbildningen.

Skillnader mellan utbildningsområden kan bero på många olika faktorer, bland annat på arbetslivet efterfrågan på YH-examinerade och på de examinerades val efter studierna. Kvinnor och män läser till stor del olika typer av utbildningar. Det kan påverka resultaten.

Se tabell i inledningen om antal examinerade kvinnor och män inom respektive utbildningsområde.

Fördjupning 1: Sysselsättning 2018 bland examinerade 2017 efter utbildningsområde

Andelen som arbetar 2018 bland examinerade 2017 skiljer sig mellan utbildningsområdena och mellan kvinnor och män inom samma utbildningsområde. Utbildningsområdet med högst andel som arbetar var Samhällsbyggnad och byggteknik, 92 procent. Andelen var lägst inom området Pedagogik och undervisning, 71 procent. Skillnaderna mellan kvinnor och män var överlag små, men några utbildningsområden utmärker sig genom stora skillnader: Friskvård och kroppsvård, Journalistik och information samt Pedagogik och undervisning.

De fem största utbildningsområdena stod tillsammans för 76 procent av alla examinerade. De huvudsakliga resultaten är följande:

- Andelen som arbetade 2018 var omkring 90 procent inom Samhällsbyggnad och byggteknik, Ekonomi, administration och försäljning samt Hälso- och sjukvård samt socialt arbete.
- Inom området Teknik och tillverkning var andelen som arbetade hög bland män (88 procent), men lägre bland kvinnor (81 procent). Jämfört med männen var det bland kvinnor istället en högre andel som både arbetade och studerade och det var också vanligare att de varken arbetade eller studerade.
- Andelen som arbetade var lägst bland examinerade inom området Data/IT. Både bland kvinnor och bland män var det en relativt hög andel som varken arbetade eller studerade (7-8 procent).

Diagram 6a. Andel som arbetar 2018 bland examinerade 2017, de fem största utbildningsområdena, efter kön

Andelen baseras på samtliga examinerade inklusive de som uppföljningsåret flyttat från Sverige. Andelen avser de som endast arbetar, dvs. exklusive de som både arbetar och studerar

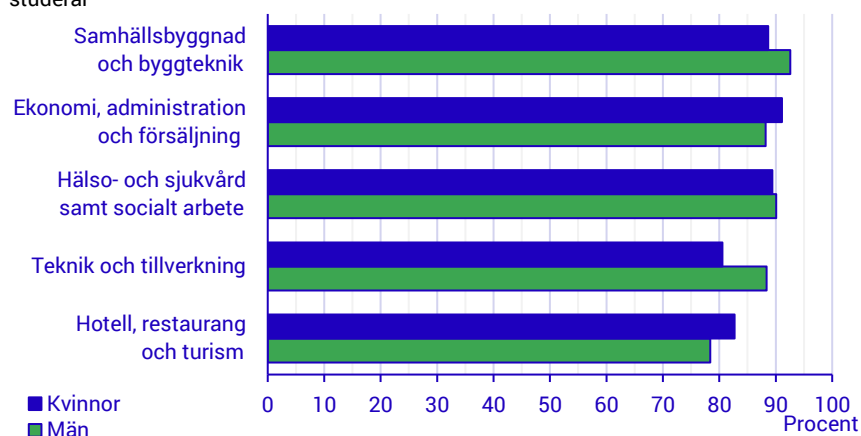
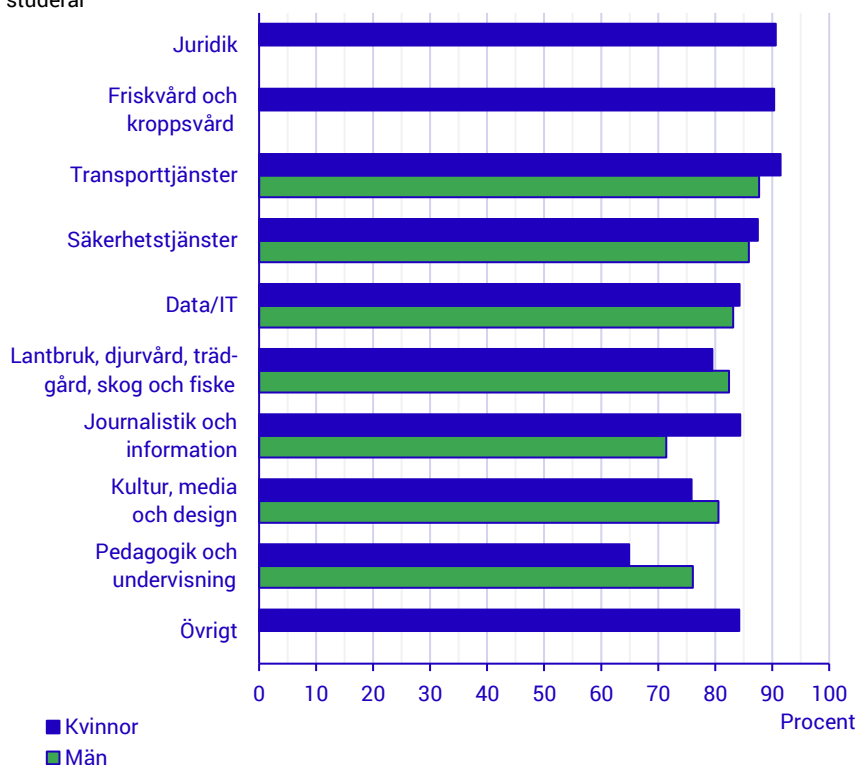

Diagram 6b. Andel som arbetar 2018 bland examinerade 2017, de tio mindre utbildningsområdena, efter kön

Andelen baseras på samtliga examinerade inklusive de som uppföljningsåret flyttat från Sverige. Andelen avser de som endast arbetar, dvs. exklusive de som både arbetar och studerar

Not: Antalet examinerade män var lägre än 20 i utbildningsområdena Juridik, Friskvård och kroppsvård och Övrigt. Därför redovisas inga resultat för dem.

Inom följande utbildningsområden var det vanligt att kvinnor fortsatte att studera:

- Pedagogik och undervisning (23 procent)
- Kultur, media och design (15 procent)
- Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske (13 procent)
- Övrigt (13 procent).

Inom följande utbildningsområden var det vanligt att män fortsatte att studera:

- Journalistik och information (16 procent)
- Hotell, restaurang och turism (15 procent)
- Pedagogik och undervisning (13 procent)
- Säkerhetstjänster (12 procent).

Inom följande utbildningsområden var det vanligt att kvinnor varken arbetade eller studerade:

- Pedagogik och undervisning (9 procent)
- Data/IT (8 procent)

- Journalistik och information (7 procent)
- Teknik och tillverkning (7 procent).

Inom följande utbildningsområden var det vanligt att män varken arbetade eller studerade:

- Journalistik och information (13 procent)
- Kultur, media och design (10 procent)
- Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske (8 procent)
- Data/IT (7 procent).

Fördjupning 2: Sysselsättning 2016 och 2018 bland examinerade 2015 efter utbildningsområde

Med några undantag var andelen som arbetade året efter och tre år efter examensåret ganska stabil bland examinerade 2015.

De fem största utbildningsområdena stod 2015 tillsammans för 78 procent av alla examinerade. En jämförelse av 2016 och 2018 visar att andelen som arbetade har ökat för både kvinnor och män inom Data/IT. Bland män med examen inom området Hälso- och sjukvård samt socialt arbete är det istället en lägre andel som arbetade tre år efter examensåret och en högre andel som studerade. Inom de andra grupperna fanns inga större skillnader mellan uppföljningsåren.

En jämförelse av de tio mindre utbildningsområdena visar att andelen kvinnor som arbetade 2018 var inom flera utbildningsområden något lägre än 2016. Störst skillnad var det mellan åren inom Hotell, restaurang och turism, Friskvård och kroppsvård och Transporttjänster. Inom dessa områden hade istället andelen som studerade ökat. Motsvarande utveckling fanns bland män endast bland examinerade inom Journalistik och information. Inom resterande områden hade andelen som arbetade varit densamma eller ökat. Ökningen var störst bland examinerade inom Pedagogik och undervisning.

Skillnader mellan utbildningsområden kan bero på många olika faktorer, bland annat på arbetslivet efterfrågan på YH-examinerade och på de examinerades val efter studierna. Kvinnor och män läser till stor del olika typer av utbildningar. Det kan påverka resultaten.

Se tabell i inledningen om antal examinerade kvinnor och män inom respektive utbildningsområde.

Diagram 7a. Andel som arbetar 2016 och 2018 bland kvinnor med examen från 2015, de fem största utbildningsområdena
Examinerade som endast arbetade

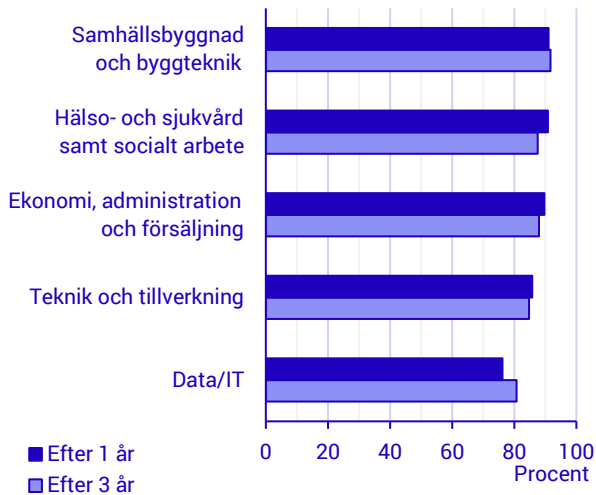

Diagram 7b. Andel som arbetar 2016 och 2018 bland män med examen från 2015, de fem största utbildningsområdena
Examinerade som endast arbetade

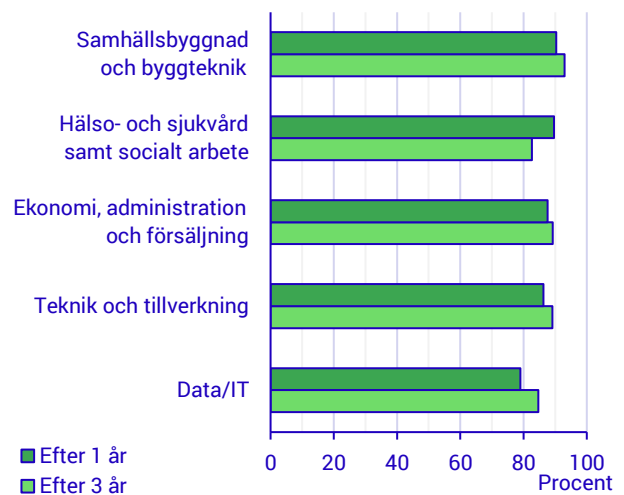

Diagram 7c. Andel som arbetar 2016 och 2018 bland kvinnor med examen från 2015, de tio mindre utbildningsområdena
Examinerade som endast arbetade

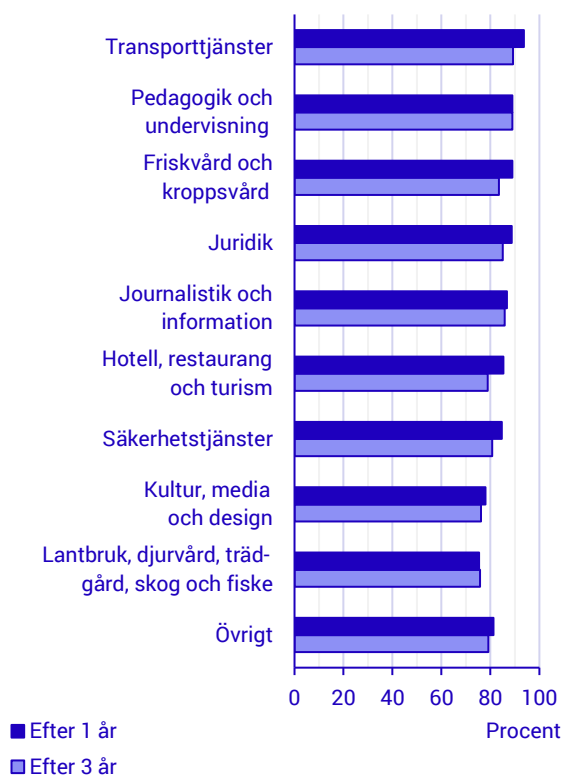
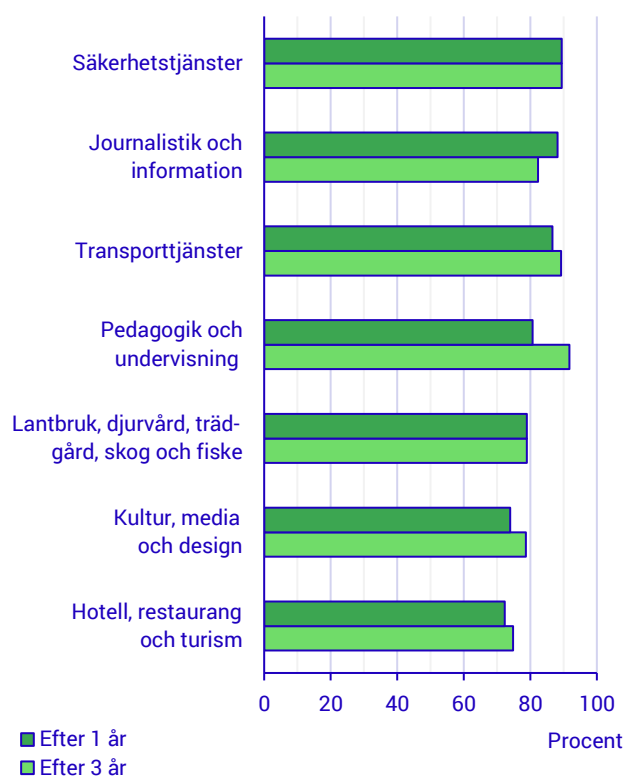

Diagram 7d. Andel som arbetar 2016 och 2018 bland män med examen från 2015, de tio mindre utbildningsområdena
Examinerade som endast arbetade

Inkomster från arbete

I det här kapitlet redovisar vi de examinerades förvärvsinkomst, det vill säga, inkomster från arbete. Fokus ligger på examinerade som enbart arbetar, men det finns även ett avsnitt om de som både arbetar och studerar. Vi undersöker främst de som tagit examen från utbildningar som avslutades 2015 och deras inkomst från arbete åren 2016 och 2018. Vi undersöker även den långsiktiga inkomstutvecklingen för examinerade 2007. Det ingår också två fördjupningar där vi jämför resultat för examinerade inom olika utbildningsområden.

Inkomst från arbete är inte samma sak som lön.

Förvärvsinkomst, dvs. inkomst från arbete, påverkas av hur stor del man arbetat under året, frånvaro från arbetet, deltid- och heltidstjänstgöring och exempelvis overtidsersättning. Inkomst visar därför en kombination av hur mycket man har jobbat och hur hög lön man haft.

Förvärvsinkomst avser summan av kontant bruttolön och inkomst från aktiv näringsverksamhet samt arbetsrelaterade ersättningar såsom sjukpenning, föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning vid vård av barn.

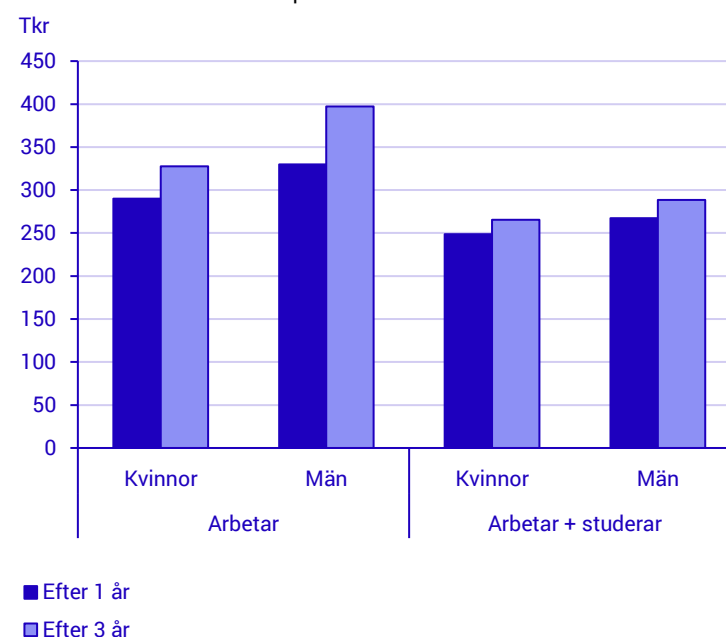
Fler män hade högre inkomster tre år efter examen

Statistik för examinerade 2015 visar att medelinkomsten från arbete skiljer sig beroende på sysselsättning och mellan kvinnor och män. Medelinkomsten var högre bland examinerade som arbetade än bland de som både arbetade och studerade. Detta gäller både ett år och tre år efter examen.

Inkomsten var också högre bland män än bland kvinnor. Bland de som enbart arbetade ökar skillnaden mellan kvinnor och män över tid. Bland män som enbart arbetade ökade inkomsterna med 20 procent mellan 2016 och 2018, medan motsvarande ökning för kvinnor var 13 procent. Bland de som både arbetade och studerade ökade den genomsnittliga inkomsten med 8 procent bland män och 7 procent bland kvinnor.

Diagram 8. Genomsnittlig förvärvsinkomst (löpande priser) i tkr 2016 och 2018 för examinerade 2015 efter kön

Examinerade som arbetar respektive arbetar och studerar

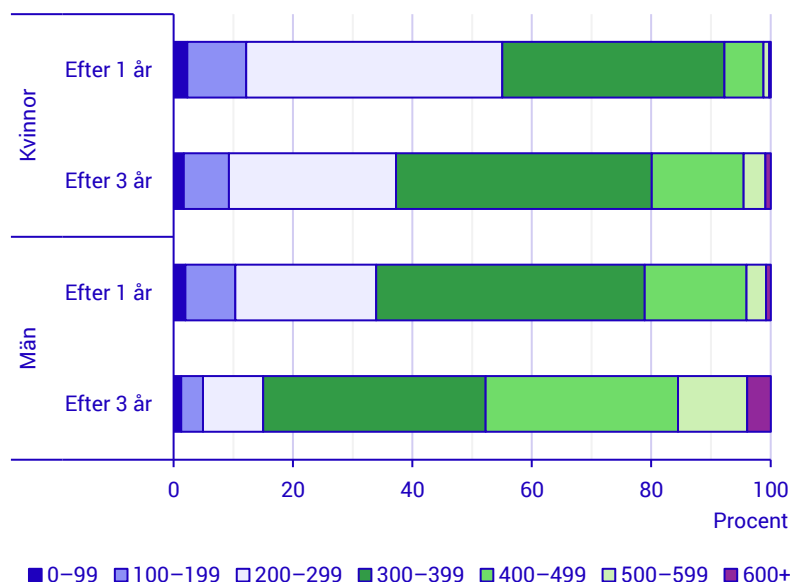
Bland de som enbart arbetade 2016 motsvarade kvinnors genomsnittliga inkomst 88 procent av mäns inkomst. Motsvarande andel hade år 2018 minskat till 82 procent, vilket betyder att inkomstgapet mellan kvinnor och män har ökat. Bland de som arbetade och studerade var skillnaden mindre och närmast oförändrad över tid (93 procent år 2016 och 92 procent år 2018).

Mycket högre andel män än kvinnor som tre år efter examen har inkomster på minst 400 000 kr

En närmare titt på inkomstfördelningen bland de examinerade som enbart arbetade visar att det var mycket vanligare med högre inkomster bland män än bland kvinnor och att den skillnaden ökade över tid – bland kvinnor var det året efter examen 8 procent som hade inkomst från arbete på minst 400 000 kr. Motsvarande andel bland män var 21 procent. Tre år efter examensåret hade andelen med inkomst på minst 400 000 kronor ökat till 20 procent bland kvinnor och 44 procent bland män. Andelen med relativt låga inkomster, upp till 199 000 kronor, var ungefär densamma för kvinnor och män under året efter examen (cirka 10 procent). Tre år efter examen hade andelen halverats bland män, medan andelen endast hade minskat marginellt bland kvinnor. Bland kvinnor var det också en betydande andel som tre år efter examen hade inkomster mellan 200 000 och 299 000 kronor (28 procent). Motsvarande andel bland män var 10 procent.

Diagram 9. Antal examinerade 2015 efter grupperad förvärvsinkomst (löpande priser) i tkr 2016 och 2018 efter kön

Examinerade som enbart arbetar

Inkomstgapet mellan kvinnor och män ökade de första fem åren efter examen

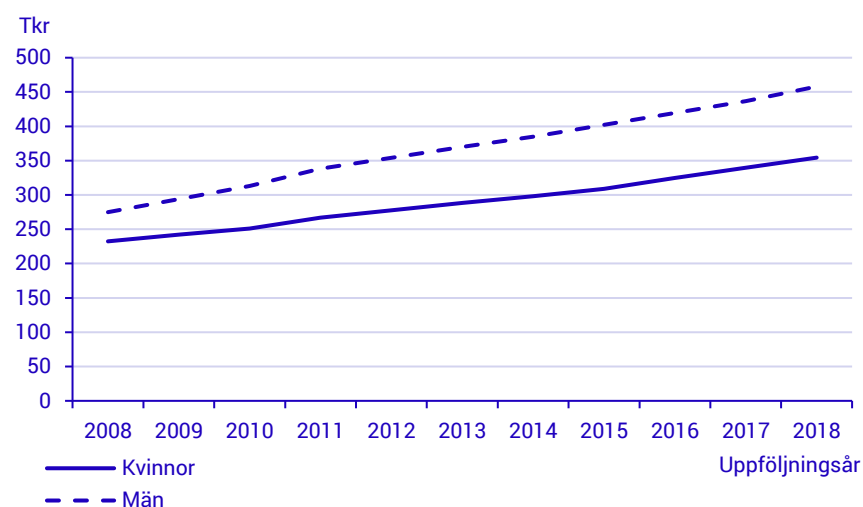
För att se om den ökande skillnaden mellan kvinnor och män i genomsnittlig inkomst från arbete är något typiskt just för början av

karriären efter YH-utbildningen, har vi undersökt utvecklingen under en längre tidsperiod. Vi har då gått tillbaka till examinerade från kvalificerad yrkesutbildning 2007 och deras inkomstutveckling 2008 till 2018. År 2008 hade männen en genomsnittlig inkomst från arbete på 275 000 kronor och kvinnor på 232 000 kr. År 2018 hade männens genomsnittliga inkomst stigit till 458 000 kronor medan kvinnors genomsnittliga inkomst var 354 000 kr.

Vid utvecklingen över tid har vi inte tagit hänsyn till om det är samma personer över tid som enbart arbetar. En del av de som fortsätter studera efter KY/YH-utbildningen, till exempel på högskolan, har sitt arbetsmarknadsinträde senare än 2008. Det har vi inte tagit hänsyn till här. Det vore också intressant att undersöka vad de examinerade studerar efter YH-utbildningen och hur fortsatta studier påverkar deras arbetsmarknadsutfall.

Diagram 10. Genomsnittlig förvärvsinkomst (löpande priser) i tkr 2008 – 2018 för examinerade 2007 efter kön

Examinerade som enbart arbetar

Statistiken visar att inkomstgapet mellan kvinnor och män ökade över tid och att ökningen skedde under de första fem åren efter examen. År 2008 hade kvinnor 85 procent av mäns inkomster. Motsvarande andel hade år 2012 minskat till 78 procent för att sedan ligga kvar på mellan 77-78 procent fram till år 2018. Det innebär att inkomstgapet ökade under de fem första åren efter examen men var därefter konstant.

Ökande skillnader även inom de största utbildningsområdena förutom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete

Samma mönster finns även om statistiken bryts ner på utbildningsområde. Examinerade inom områdena Data/IT, Ekonomi, administration och försäljning samt Samhällsbyggnad och byggteknik hade i början av uppföljningsperioden inkomster på ungefär 300 000 kr. För män ökade inkomsterna till ungefär 500 000 kronor, medan inkomstutvecklingen var svagare för kvinnor.

Inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete var både inkomstnivån och ökningstakten något lägre och det gäller för både kvinnor och män. Inkomstgapet mellan kvinnor och män förändrades däremot inte över tid. Bland examinerade inom Teknik och tillverkning var inkomstutvecklingen något svagare för män än i de andra utbildningsområdena. Inkomstnivå och inkomstutveckling för kvinnor liknade den för kvinnor inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete.

Diagram 11a. Genomsnittlig förvärvsinkomst 2008 – 2018 (löpande priser) i tkr för examinerade 2007 efter kön. Data/IT

Examinerade som enbart arbetar

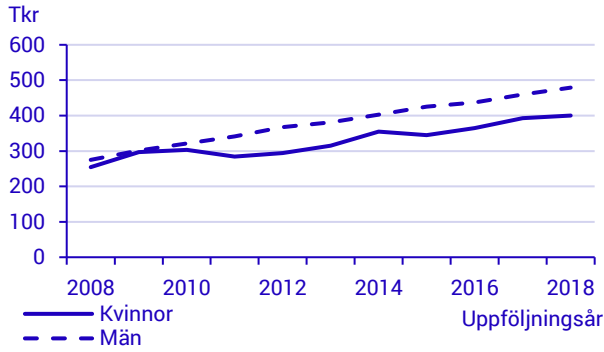

Diagram 11b. Genomsnittlig förvärvsinkomst 2008 – 2018 (löpande priser) i tkr för examinerade 2007 efter kön. Ekonomi, administration och försäljning

Examinerade som enbart arbetar

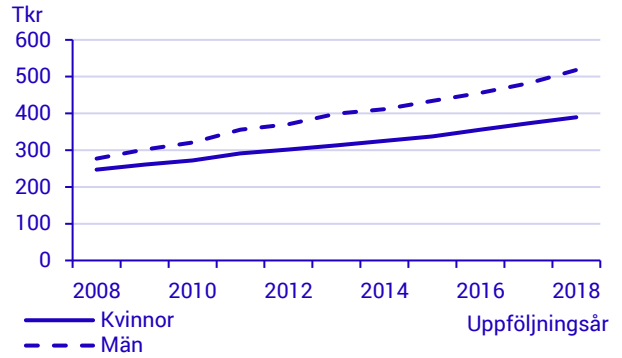

Diagram 11c. Genomsnittlig förvärvsinkomst 2008 – 2018 (löpande priser) i tkr för examinerade 2007 efter kön. Hälso- och sjukvård samt socialt arbete

Examinerade som enbart arbetar

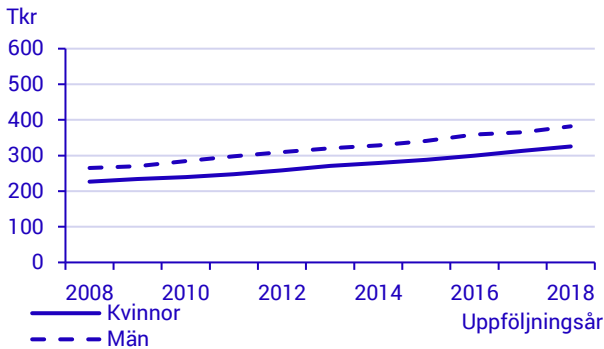

Diagram 11d. Genomsnittlig förvärvsinkomst 2008 – 2018 (löpande priser) i tkr för examinerade 2007 efter kön. Samhällsbyggnad och byggteknik

Examinerade som enbart arbetar

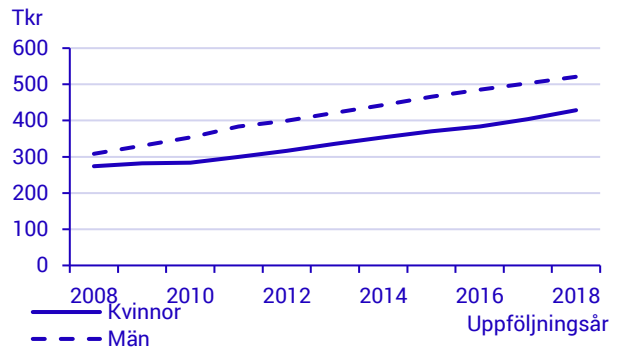
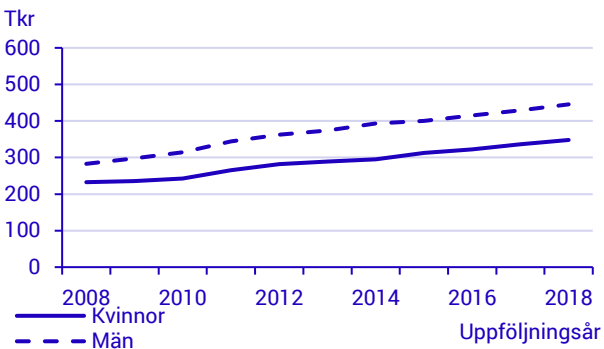

Diagram 11e. Genomsnittlig förvärvsinkomst 2008 – 2018 (löpande priser) i tkr för examinerade 2007 efter kön. Teknik och tillverkning

Examinerade som enbart arbetar

Här följer en kort beskrivning av utvecklingen av inkomstgapet mellan kvinnor och män inom respektive utbildningsområde:

- Examinerade kvinnor och män inom området Data/IT hade i början av perioden ganska likartade inkomster, men från 2011 har kvinnors inkomster utvecklats klart sämre än männens. Vid två tillfällen under perioden minskade kvinnors genomsnittliga inkomster (2011 och 2015). År 2018 hade kvinnor 84 procent av mäns inkomster, vilket kan jämföras med 98 procent år 2009.
- Inom Ekonomi, administration och försäljning har inkomstgapet mellan kvinnor och män ökat över tid. Skillnaden ökade mer i början av perioden än i slutet. År 2008 hade kvinnor 89 procent av mäns inkomster och 2018 var motsvarande siffra 75 procent.
- Inom området Hälso- och sjukvård samt socialt arbete har gapet mellan kvinnors och mäns inkomster varit ganska stabilt och kvinnors genomsnittliga inkomster har legat omkring 85 procent av mäns.
- Inom Samhällsbyggnad och byggteknik ökade inkomsterna stadigt för männen, men för kvinnor började uppgången först 2011. I början av perioden hade kvinnor 89 procent av mäns inkomster, men andelen sjönk i början av perioden på grund av den sämre inkomstutvecklingen för att därefter ligga på ungefär 80 procent. År 2018 ökade andelen till 82 procent.
- Examinerade inom Teknik och tillverkning hade en svagare inkomstutveckling i början av perioden, vilket kan bero på finanskrisens effekter på arbetsmarknaden. Utvecklingen var i början på perioden svagare för kvinnor än för män för att sedan ligga på ungefär samma nivå. År 2018 hade kvinnor 78 procent av mäns inkomster.

Vanligare med lägre inkomster från arbete bland de som både arbetade och studerade

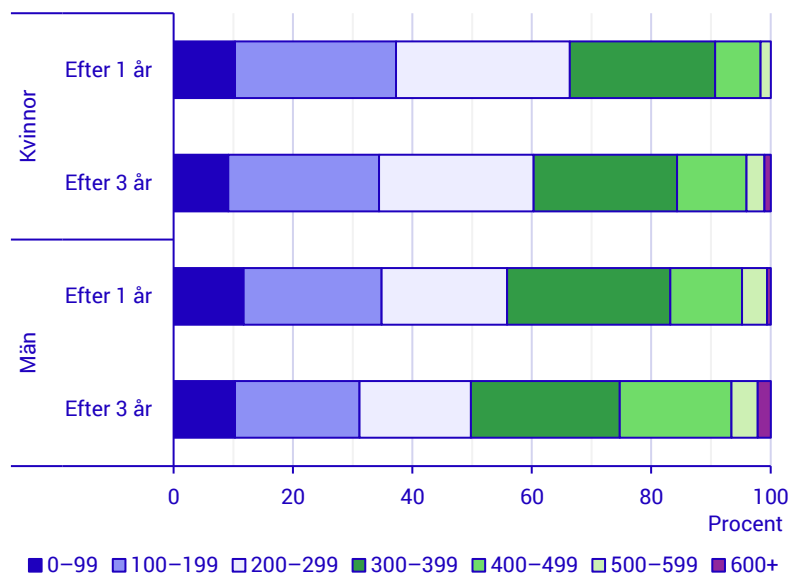
Statistiken över medelinkomst visar att de som både arbetar och studerar efter yrkeshögskoleutbildningen har lägre inkomster än de som enbart arbetar. Statistik över de examinerades inkomstfördelning visar att det är vanligare med lägre inkomster bland de som både arbetar och studerar och sannolikt har en del av dessa personer studier som huvudsaklig sysselsättning.

De flesta personer med inkomster upp till 199 000 kronor per år har sannolikt arbetat ganska lite under året. De kan ha arbetat deltid eller bara delar av året. Bland de som arbetade och studerade var det ungefär en tredjedel som hade så pass låga inkomster.

Bland examinerade 2015 var det 8 procent bland kvinnor som 2018 både arbetade och studerade och 5 procent bland män.

Diagram 12. Antal examinerade 2015 efter grupperad förvärsinkomst (löpande priser) i tkr 2016 och 2018 efter kön

Examinerade som arbetar och studerar

Fördjupning 1: Inkomst från arbete 2018 bland examinerade 2017 efter utbildningsområde

För examinerade 2017 varierade inkomstnivån både mellan kvinnor och män och mellan utbildningsområdena. Ser vi till de fem största utbildningsområdena, som stod för 78 procent av de som arbetade 2018, var den genomsnittliga inkomsten högst bland män med examen inom området Samhällsbyggnad och byggteknik, följt av män med examen inom Teknik och tillverkning. Män med examen inom Data/IT, Ekonomi, administration och försäljning samt Hälso- och sjukvård samt socialt arbete hade något lägre genomsnittsinkomster. Inom samtliga områden förutom Data/IT var kvinnors genomsnittsinkomster klart lägre än männens. Skillnaden mellan kvinnors och mäns genomsnittsinkomster var störst inom Teknik och tillverkning.

Bland examinerade från de mindre utbildningsområdena, som stod för 22 procent av de som arbetade 2018, var den genomsnittliga inkomsten högst bland kvinnor och män med examen inom Säkerhetstjänster och inom Transporttjänster. Inom båda områdena var kvinnors genomsnittliga inkomster lägre än mäns. Genomsnittsinkomsten var något lägre för examinerade inom Journalistik och information samt Juridik, men den låg ändå över 300 000 kr. Inom resterande utbildningsområden var den genomsnittliga inkomsten från arbete lägre än 300 000 kronor, både bland kvinnor och bland män (undantaget män med examen inom Pedagogik och undervisning). Lägst genomsnittlig inkomst hade examinerade inom området Friskvård och kroppsvård.

Inom följande av de mindre utbildningsområdena var skillnaden i genomsnittlig inkomst mellan kvinnor och män högst 5 procent:

Skillnader mellan utbildningsområden kan bero på många olika faktorer, bland annat på arbetslivet efterfrågan på YH-examinerade och på de examinerades val efter studierna. Kvinnor och män läser till stor del olika typer av utbildningar. Det kan påverka resultaten.

Det är viktigt att tänka på att inkomst från arbete inte är samma sak som lön. Förvärsinkomst avser summan av kontant bruttolön och inkomst från aktiv näringsverksamhet samt arbetsrelaterade ersättningar såsom sjukpenning, föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning vid vård av barn.

Skillnader mellan kvinnor och män vad gäller förvärvsinkomst påverkas av många faktorer utöver skillnader i lön. Stor påverkan på inkomsten har hur stor del av året personen har arbetat, om personen arbetat hel- eller deltid och om personen fått arbetsrelaterade ersättningar så som föräldrapenning.

Se tabell i inledningen om antal examinerade kvinnor och män inom respektive utbildningsområde. En tabell över antal som arbetade finns i tabellbilagan.

- Kultur, media och design
- Journalistik och information
- Hotell, restaurang och turism.

Diagram 13a. Genomsnittlig förvärvsinkomst 2018 för examinerade 2017 efter kön, de fem största utbildningsområdena

Examinerade som enbart arbetar

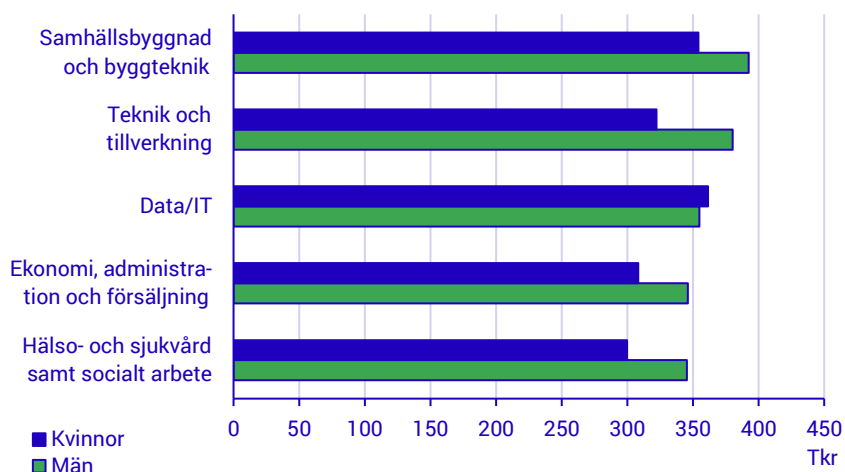
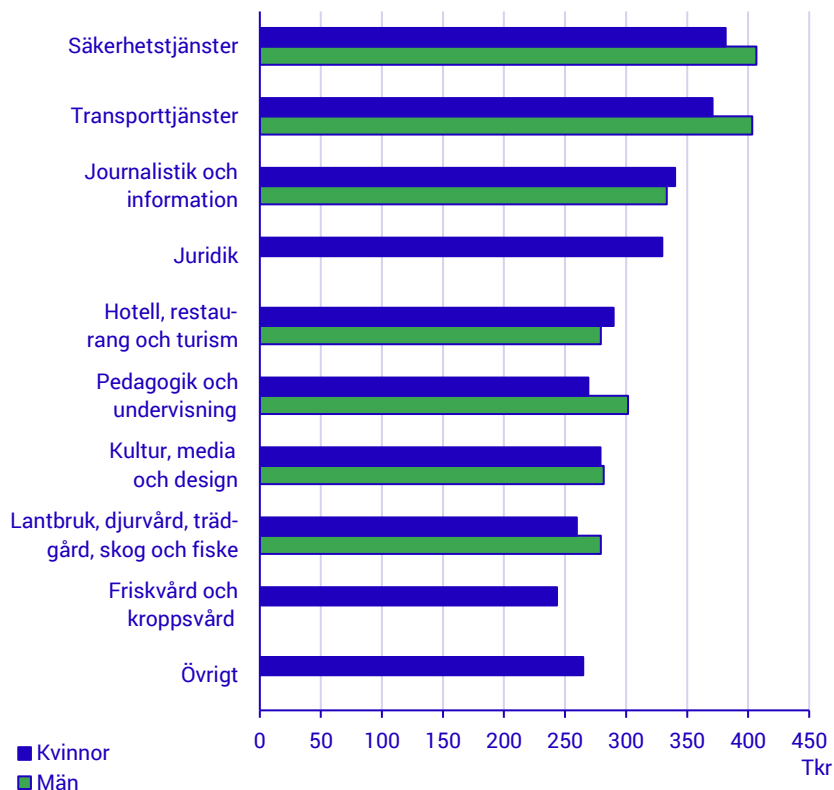

Diagram 13b. Genomsnittlig förvärvsinkomst 2018 för examinerade 2017 efter kön, de tio mindre utbildningsområdena

Examinerade som enbart arbetar

Not: Antalet examinerade män var lägre än 20 i utbildningsområdena Juridik, Friskvård och kroppsvård och Övrigt. Därför redovisas inga resultat för dem.

Fördjupning 2: Inkomst från arbete 2016 och 2018 bland examinerade 2015 efter utbildningsområde

En jämförelse av genomsnittsinkomsterna från arbete 2016 och 2018 för examinerade 2015 visar att inkomsterna ökade inom de fem största utbildningsområdena både för kvinnor och för män. Sett till samtliga examinerade som arbetade 2016 respektive 2018 ökade genomsnittsinkomsten med 21 procent bland män och 13 procent bland kvinnor. Ökningen var klart större bland män än bland kvinnor inom tre av de fem största utbildningsområdena. Inom Teknik och tillverkning var ökningen dock ungefär densamma och inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete var ökningen större för kvinnor än för män.

Kvinnor hade högst inkomster, både ett och tre år efter examen, inom områdena Data/IT och Samhällsbyggnad och byggteknik (cirka 385 000 kronor tre år efter examen). Genomsnittsinkomsten ökade mest inom Teknik och tillverkning och Data/IT. Inkomsten ökade minst inom Hälso- och sjukvård.

Bland män var den genomsnittliga inkomsten 2016 högst inom Samhällsbyggnad och byggteknik, tätt följt av Hälso- och sjukvård och socialt arbete. Inkomsten hade dock till 2018 ökat mycket mer bland de med examen inom Samhällsbyggnad och byggteknik än bland de med examen inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete. År 2018 hade män med examen inom Samhällsbyggnad och byggteknik därför klart högst genomsnittlig inkomst (cirka 430 000 kronor). För män var den största procentuella ökningen mellan 2016 och 2018 bland dem med examen inom Data/IT och Ekonomi, administration och försäljning.

Se tabell i inledningen om antal examinerade kvinnor och män inom respektive utbildningsområde. En tabell över antal som arbetade finns i tabellbilagan.

Diagram 14a. Genomsnittlig förvärvsinkomst 2016 och 2018 bland kvinnor med examen från 2015, de fem största utbildningsområdena
Examinerade som enbart arbetar

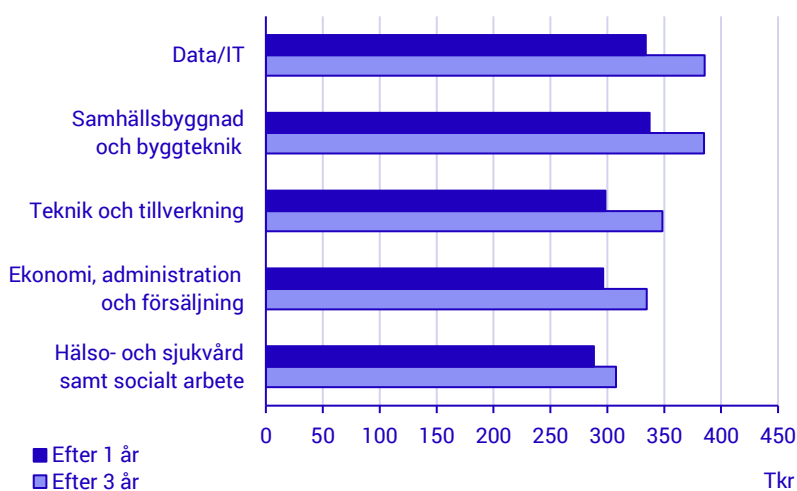
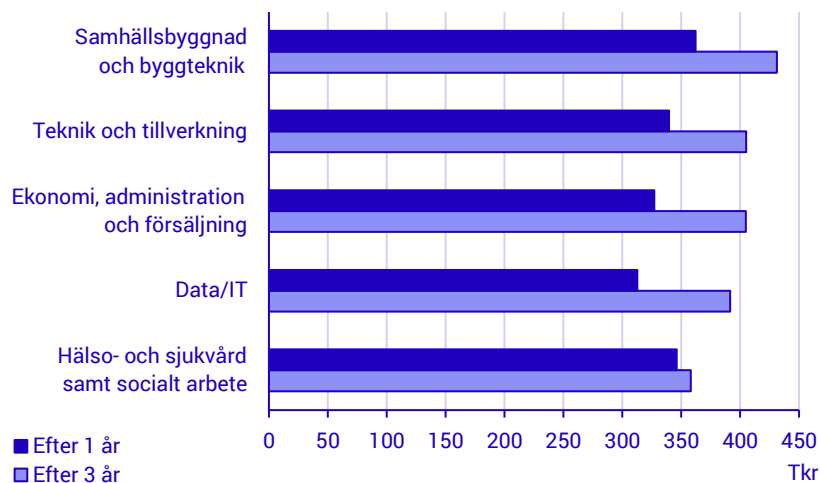

Diagram 14b. Genomsnittlig förvärvsinkomst 2016 och 2018 bland män med examen från 2015, de fem största utbildningsområdena

Examinerade som enbart arbetar

Tabell 3. Ökning av genomsnittsinkomst i procent mellan 2016 och 2018 efter kön, de fem största utbildningsområdena

Utbildningsområde	Kvinnor	Män
Data/IT	16	25
Ekonomi, administration och försäljning	13	24
Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	7	3
Samhällsbyggnad och byggt teknik	14	19

Yrkesställning

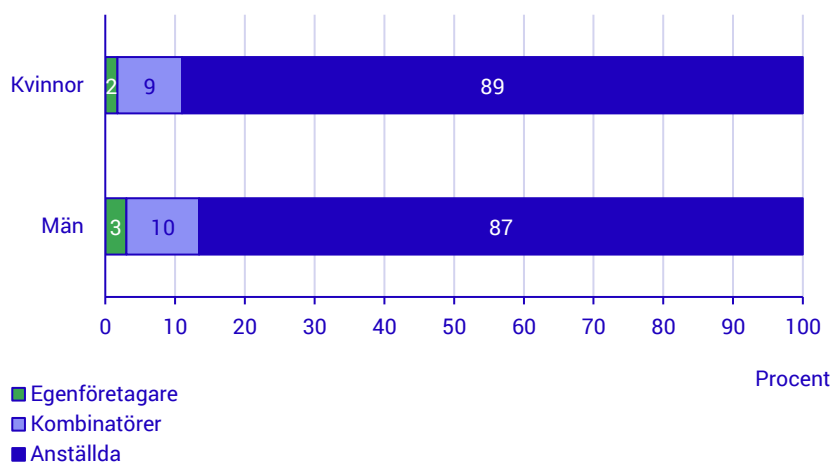
I det här kapitlet beskriver vi de examinerades yrkesställning, det vill säga hur många som driver eget företag, hur många som kombinerar eget företag med en anställning och hur många som enbart har en anställning. Vi fokuserar på examinerade 2015 och deras yrkesställning 2018. Enbart examinerade som arbetade 2015 ingår. De som både arbetade och studerade ingår inte. Därutöver undersöker vi om inkomst från arbete skiljer sig beroende på de examinerades yrkesställning.

Drygt 1 av 10 har eget företag

Bland examinerade 2017 var det året efter examen 12 procent av männen och 10 procent av kvinnorna som hade eget företag. De allra flesta av dessa hade också en anställning, dvs. de var kombinatörer. Det var nästan identiska uppgifter bland examinerade 2015 och bland dessa var det heller ingen större skillnad mellan andelen ett år efter examen och tre år efter examen.

Diagram 15. Yrkesställning 2018 bland examinerade 2015 efter kön

Examinerade som 2018 enbart arbetade

Skillnader mellan utbildningsområden vad gäller yrkesställning beror sannolikt främst på vilka yrken som utbildningarna utbildar till.

Omkring 1 av 10 är egenföretagare inom de stora utbildningsområdena

Bland examinerade 2015 inom fem största utbildningsområdena, som tillsammans stod för 79 procent av de som arbetade 2018, var andelen egenföretagare generellt låg tre år efter examen. Både inom Data/IT och Ekonomi, administration och försäljning var ungefär 10 procent egenföretagare och det fanns inga större skillnader mellan kvinnor och män. Andelen var något lägre inom Hälso- och sjukvård samt socialt arbete, 7 procent både bland kvinnor och bland män. Inom Samhällsbyggnad och byggteknik var en lägre andel kvinnor än män egenföretagare (5 respektive 12 procent) medan det var det motsatta bland examinerade inom Teknik och tillverkning (13 respektive

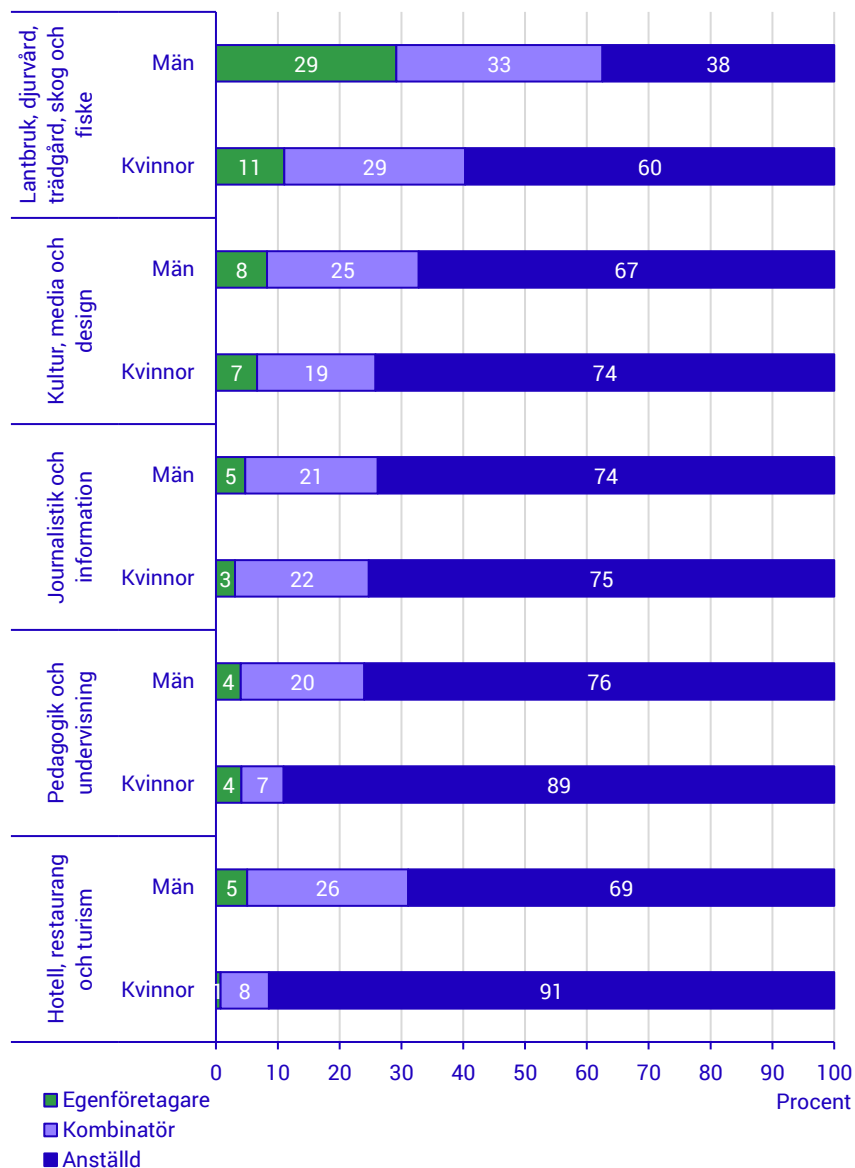
7 procent). Inom samtliga av de stora områdena hade de allra flesta egenföretagare också en anställning.

Många egenföretagare inom Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske

Bland examinerade 2015 inom de tio mindre utbildningsområdena, som tillsammans stod för 21 procent av de som arbetade 2018, var andelen egenföretagare 2018 mer varierande. I särklass högst var andelen bland män och kvinnor med examen inom Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske. Här fanns också många som enbart hade eget företag.

Diagram 16. Yrkesställning 2018 bland examinerade 2015 efter kön och utbildningsområde

Examinerade som 2018 enbart arbetade

Kvinnor och män läser till stor del olika typer av utbildningar. Det kan påverka resultaten.

Se tabell i inledningen om antal examinerade kvinnor och män inom respektive utbildningsområde. En tabell över antal som arbetade finns i tabellbilagan.

Andelen som hade eget företag, i kombination med en anställning eller utan, var också hög inom följande grupper:

- kvinnor och män med examen inom Kultur, media och design
- kvinnor och män med examen Journalistik och information
- män med examen inom Pedagogik och undervisning
- män med examen inom Hotell, restaurang och turism
- kvinnor med examen inom Friskvård och kroppsvård (25 procent)
- kvinnor med examen inom området Övrigt (53 procent).

Andelen egenföretagare var låg bland kvinnor och män med examen inom Juridik, Transporttjänster och Säkerhetstjänster.

En jämförelse av dessa resultat med andelen egenföretagare år 2018 bland examinerade 2017 visar ungefär samma bild, men med några undantag:

- Andelen egenföretagare bland kvinnor med examen inom Journalistik och information var lägre än andelen bland män.
- Bland examinerade inom Pedagogik och undervisning var det ingen större skillnad mellan kvinnor och män vad gäller andelen egenföretagare.

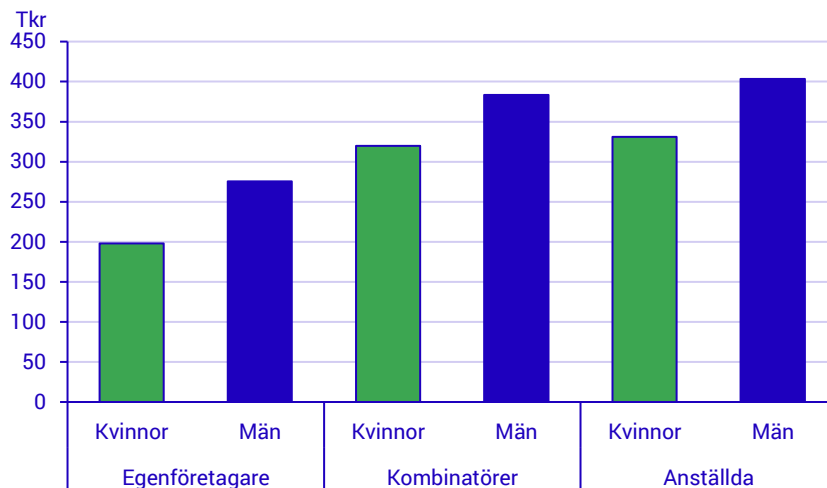
Yrkesställning och inkomster

Lägst inkomst från arbete bland egenföretagare

De som drev eget företag utan att kombinera det med en anställning hade klart lägre inkomster från arbete än de som hade en anställning. Bland examinerade 2015 skiljde det år 2018 ungefär 100 000 kronor i årsinkomst mellan de som enbart hade eget företag och de som hade en anställning. Den genomsnittliga inkomsten var något högre bland män som enbart hade en anställning än bland kombinatorerna, men bland kvinnor var det knappt någon skillnad. Kvinnor som enbart hade eget företag hade klart lägst genomsnittlig inkomst (200 000 kronor). Män som inte drev eget företag hade dubbelt så hög årsinkomst (400 000 kronor).

Diagram 17. Genomsnittlig inkomst 2018 bland examinerade 2015 efter yrkesställning och kön

Examinerade som 2018 enbart arbetade

Inom några utbildningsområden mycket låga inkomster för kvinnor som är egenföretagare

I det följande tittar vi närmare på inkomsterna inom tre utbildningsområden där det är vanligt med eget företag:

- Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske
- Kultur, media och design
- Hotell, restaurang och turism.

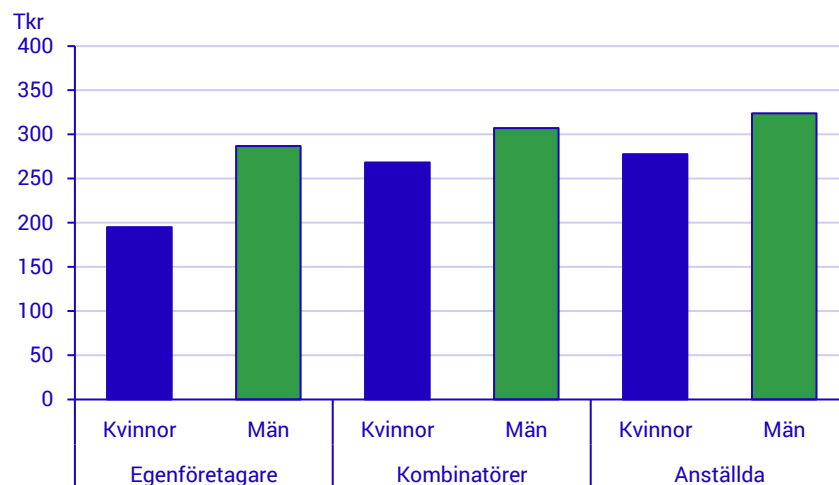
Låga inkomster för kvinnor med eget företag inom Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske

Bland examinerade 2015 inom Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske hade 11 procent av kvinnorna och 29 procent av männen eget företag utan kombination med en anställning år 2018. Ytterligare 29 procent bland kvinnor och 33 procent bland män var kombinatorer.

Den genomsnittliga inkomsten från arbete var absolut lägst för kvinnor som enbart hade eget företag (knappt 200 000 kronor). Bland män med enbart eget företag var inkomsten mycket högre och skiljde sig inte så mycket från inkomsten för män som också eller enbart hade en anställning. Kvinnor med en anställning hade ungefär samma inkomst oavsett om de också hade eget företag eller inte.

Diagram 18a. Genomsnittlig inkomst 2018 bland examinerade 2015 inom området Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske efter yrkesställning och kön

Examinerade som 2018 enbart arbetade

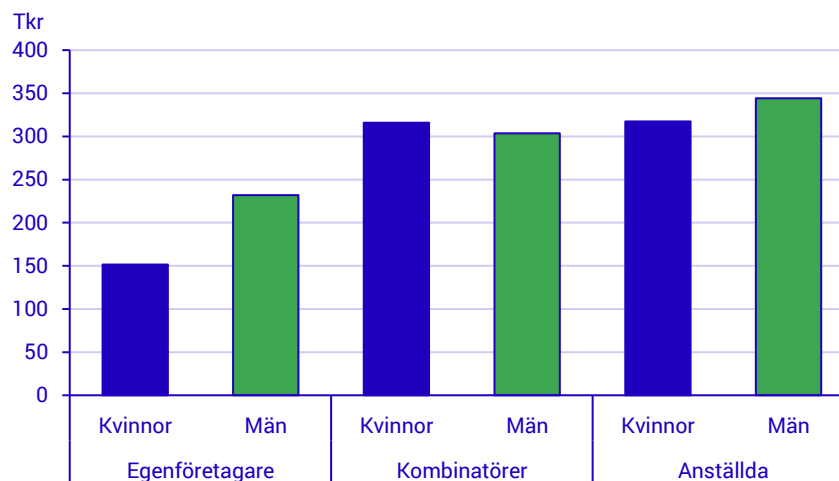
Mycket låga inkomster för kvinnor med eget företag efter utbildning inom Kultur, media och design

Ett liknande mönster visar sig bland de examinerade inom området Kultur, media och design. Bland examinerade 2015 inom detta område hade 7 procent av kvinnorna och 8 procent av männen år 2018 eget företag utan kombination med en anställning. Ytterligare 19 procent bland kvinnor och 25 procent bland män var kombinatörer.

Den genomsnittliga inkomsten från arbete var absolut lägst för kvinnor som enbart hade eget företag (150 000 kronor). Bland män med enbart eget företag var inkomsten högre, men fortfarande tydligt lägre än bland män med en anställning. Det fanns inga större skillnader i genomsnittsinkomst mellan kvinnor och män i grupperna anställda eller kombinatörer.

Diagram 18b. Genomsnittlig inkomst 2018 bland examinerade 2015 inom området Kultur, media och design efter yrkesställning och kön

Examinerade som 2018 enbart arbetade

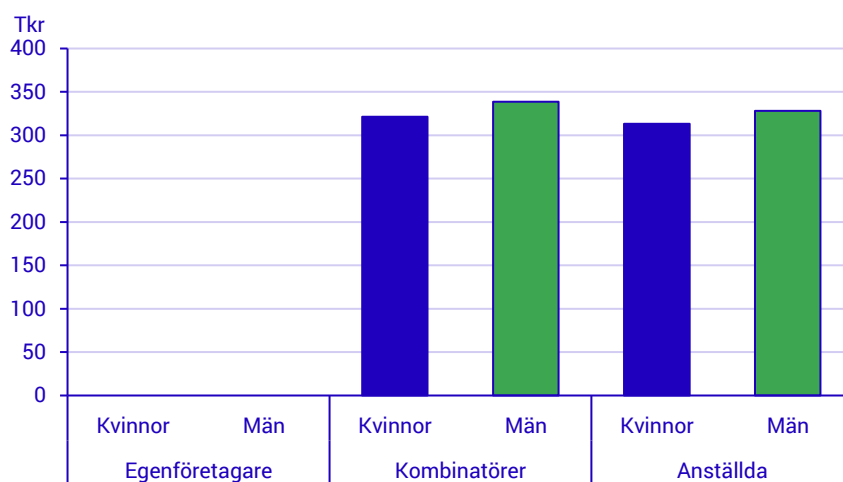
Inga större skillnader i inkomst mellan kombinatörer och anställda inom Hotell, restaurang och turism

Bland examinerade 2015 inom detta område hade 1 procent av kvinnorna och 5 procent av männen eget företag utan kombination med en anställning år 2018. I den gruppen är det för få personer för att en genomsnittlig inkomst kan redovisas. Ytterligare 8 procent bland kvinnor och 26 procent bland män var kombinatörer.

Den genomsnittliga inkomsten låg ungefär på samma nivå både för kombinatörer och för anställda och det fanns heller inga stora skillnader mellan kvinnor och män.

Diagram 18c. Genomsnittlig inkomst 2018 bland examinerade 2015 inom området Hotell, restaurang och turism efter yrkesställning och kön

Examinerade som 2018 enbart arbetade

Not: Antalet examinerade som arbetade 2018 och som enbart drev eget företag var lägre än 20. Därför redovisas ingen genomsnittlig inkomst för dem.

Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

Denna rapport beskriver sysselsättning, inkomst och yrkesställning efter examen för personer som fått examen från yrkeshögskolan. Totalt omfattas alla personer som fått examen från utbildningsomgångar med slutdatum under perioden 2007-2017 (kalenderår), men fokus har lagts på examinerade 2015 och 2017, med uppföljning 1 och 3 år efter examen.

Information om statistikens framställning

Den här rapporten bygger på en registerundersökning. Populationen, dvs. de personer som examinerats från yrkeshögskolan 2007-2017, har hämtats från undersökningen *Yrkeshögskolan – Studerande och examinerade*. Detta är en årlig undersökning som ursprungligen bygger på administrativa data som rapporterats till Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) av de utbildningsanordnare som ansvarar för- och genomför utbildningarna. För mer information om undersökningen, se <http://www.scb.se/uf0701>.

Som examinerade räknas alla personer som examinerats från utbildningsomgångar som avslutats under avsedd period. Det finns enstaka personer som tar ut flera examina under ett år, i dessa fall har en prioriterad examen valts ut, så varje individ bara räknas en gång varje kalenderår. Prioriteringen har i första hand gjorts efter utbildningens längd, därefter efter vilken utbildning som haft senaste starttidpunkt och till sist efter utbildningarnas utbildningsområde.

För att beskriva hur populationens sysselsättning, inkomst och yrkesställning ser ut efter examen har ett antal variabler från LISA-registret använts. De examinerade ett visst kalenderår har matchats mot deras status i LISA-registret aktuellt uppföljningsår. För examinerade 2015 och uppföljning 3 år efter examen har alltså examinerade kalenderår 2015 matchas mot deras uppgifter i LISA-registret årgång 2018. Vissa härledningar och aggregeringar har gjorts av variablerna i LISA-registret. Nedan följer en beskrivning av hur måtten är beräknade och vilka variabler som använts. För mer information om LISA-registret, se [Longitudinella register \(scb.se\)](http://www.scb.se/Longitudinella%20register).

Sysselsättning

Måttet avser om personen förvärvsarbetat eller studerat under uppföljningsåret. Måttet är härlett dels av variabeln *SyssStat11* som ursprungligen kommer från Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och definieras som "Sysselsättningsstatus, november". Som förvärvsarbete räknas inkomstbringande arbete under i genomsnitt en timma per vecka under november. Dels är måttet härlett av variabeln

StudDelt som ursprungligen kommer från Registret över befolkningens studiedeltagande och visar om personen deltagit i en utbildning under höstterminen aktuellt år.

Värдемängderna i måttet Sysselsättning har i denna studie härletts enligt följande:

Tabell 4. Definition av variabeln Sysselsättning

Värdemängd	Definition
Arbetar	Personen är förvärvsarbetande enligt SyssStat11 och är inte studerande enligt StudDelt.
Arbetar+Studerar	Personen är förvärvsarbetande enligt SyssStat11 och är studerande enligt StudDelt.
Studerar	Personen är inte förvärvsarbetande enligt SyssStat11 och är studerande enligt StudDelt.
Varken arbete/studier	Personen är inte förvärvsarbetande enligt SyssStat11 och är inte studerande enligt StudDelt.
Bor inte i Sverige	Personen är inte folkbokförd i Sverige aktuell årgång eller finns inte i LISA-registret. Detta omfattar utvandrare och avlidna personer.

Inkomst

Måttet utgår från variabeln *Forvers*. Detta avser summan av förvärvsinkomst och arbetsrelaterade ersättningar, förutsatt att kontant bruttolön eller inkomst av aktiv näringsverksamhet är större än noll.

Måttet omfattar

- Kontant bruttolön
- Inkomst av aktiv näringsverksamhet (RAMS - Individer)
- Sjukpenning
- Havandeskapspenning
- Smittbärarpenning
- Sjuklönegaranti
- Skattepliktig arbetsskadeersättning
- Föräldrapenning vid barn födelse eller adoption
- Tillfällig föräldrapenning för vård av barn
- Närståendepenning
- Rehabiliteringsersättning (IoT - Individer och dödsbon).

Förvärvsinkomst och arbetsrelaterade ersättningar redovisas endast när Kontant bruttolön eller Inkomst av aktiv näringsverksamhet (motsvarande) är större än noll.

Variabeln redovisas i denna rapport i tusentals kronor (tkr) och är uppdelad i åtta grupper:

- 0-99 tkr
- 100-199 tkr

- 200-299 tkr
- 300-399 tkr
- 400-499 tkr
- 500-599 tkr
- 600 eller mer tkr
- ”Uppgift saknas”.

Yrkesställning

Måttet Yrkesställning är härlett från variabeln *YrkStallnKomb*. Variabeln avser om personen enbart varit anställd, enbart varit egenföretagare, eller haft anknytning till mer än en yrkesställning under året. Variabeln härrör ursprungligen från Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS).

I den här rapporten har värdemängden aggregerats till Anställd, Egenföretagare och Kombinator.

Information om statistikens kvalitet

Statistiken över studerande och examinerade i yrkeshögskoleutbildning grundas på en totalundersökning och något skattningsförande baserat på urvalsdesign har således inte använts. Det finns anledning att anta att de uppgifter som redovisas håller hög kvalitet då de ursprungligen kommer från yrkeshögskolornas administrativa register och rapporteras till Myndigheten för yrkeshögskolan. Yrkeshögskolan regleras i lag (2009:128) och förordning (2009:130). Därutöver finns föreskrifter som MYH tagit fram gällande utbildningar. En föreskrift (2016:8) reglerar vilken studiedokumentation anordnare ska lämna till MYH.

Ett mindre antal examinerade personer har rapporterats med ogiltiga, eller utländska personnummer, och kan därför inte matchas mot LISA-registret. Det rör sig dock om så få individer så att det inte ska ha någon betydelse för resultaten.

LISA-registret har tämligen lång framställningstid, varför den senaste årgång som gått att följa upp är hur det såg ut 2018.

Det finns vissa avvikelser i mättidpunkt mellan de olika registren och variablerna som använts.

Jämförbarhet med annan statistik om sysselsättning efter utbildningen

MYH:s enkätundersökning

Statistiken i den här rapporten är ett komplement till MYH:s årliga enkätundersökning om sysselsättning efter yrkeshögskolan. Den registerbaserade statistiken i den här rapporten skiljer sig på ett antal punkter från enkätundersökningen.

- I enkätundersökningen får de examinerade svara på frågor om sin situation på arbetsmarknaden under hösten året efter examensåret. Mättidpunkten vad gäller sysselsättning är därmed ganska lika mellan vår registerbaserade statistik om sysselsättningsstatus och enkätundersökningen.
- I enkätundersökningen får de examinerade svara på frågan om deras huvudsakliga sysselsättning. Om personen gör flera saker, t.ex. båda arbetar och studerar, så måste personen välja en huvudsaklig sysselsättning. Personen kan också i huvudsak vara arbetslös, även om den studerar eller arbetar lite grann. Detta sätt att mäta skiljer sig från hur vi mäter sysselsättning i denna rapport. Här utgår vi från sysselsättningsstatus, där definitionen är att man ska ha arbetat minst en timme per vecka i genomsnitt i november. Det finns heller inga omfattningskrav för att definieras som studerande. Därför skiljer sig resultaten vad gäller andel som arbetar och andel som studerar mellan enkätundersökning och registerdata.
- I enkätundersökningen frågas de examinerade om deras huvudsakliga sysselsättning sex månader före YH-utbildningen. I vår rapport redovisar vi sysselsättningen enligt den registerbaserade definitionen tre år innan examensåret, oavsett när de påbörjade studierna.
- I enkätfrågan om huvudsaklig sysselsättning finns anställd och egenföretagare som svarsalternativ för de som i huvudsak arbetar. I den registerbaserade statistiken har vi använt oss av variabeln Yrkesställning som inte beaktar vilken yrkesställning som är den övervägande och där kombinatorer just redovisas som sådana. Därför stämmer siffrorna inte överens mellan enkät- och registerbaserad statistik.

Jämförbarhet med statistik som baseras på etableringsmättet

I tidigare rapporter, t.ex. SCB:s rapport Etablering på arbetsmarknaden efter yrkeshögskolan från 2017 (www.scb.se/UF0549), redovisas situationen på arbetsmarknaden utifrån det så kallade etableringsmättet (högskolevariant). I etableringsmättet kombineras uppgifter om sysselsättningsstatus i november, studiedeltagande, inkomst från arbete och arbetslöshet. På så sätt erhålls en variabel med fem olika grupper (etablerad/ osäker/ svag ställning på arbetsmarknaden, studier och varken arbete eller studier). Den som inte uppfyller kraven för att klassificeras att ha en etablerad ställning och som samtidigt studerar redovisas som studerande. Personer som är både etablerade och studerande redovisas som etablerade. Mättet är komplext och statistiken kan inte jämföras med statistiken i vår rapport.

Olika mått ger olika resultat

En jämförelse av resultaten från vår rapport, från MYH:s enkätundersökning och från rapporten om etableringsmättet visar tydliga skillnader i resultaten. Den mest uppenbara skillnaden är att andelen med etablerad ställning på arbetsmarknaden två år efter examensåret är mycket lägre än andelen som enbart arbetar året efter examensåret respektive andelen som har arbete som huvudsaklig

sysselsättning året efter examen. Därutöver är det mycket större skillnader mellan kvinnor och män om man ser till andelen etablerade jämfört med de andra två måttet. Det är sannolikt att göra med den i etableringsmålet inbyggda inkomstgränsen som måste överskridas för att klassificeras som etablerad på arbetsmarknaden. Att kvinnor har lägre genomsnittlig inkomst än män bekräftas i vår rapport.

Skillnaden mellan vårt registerbaserade mått om andelen som enbart arbetar och andelen som enligt enkätundersökningen har arbete som huvudsaklig sysselsättning är sannolikt en kombination av två faktorer:

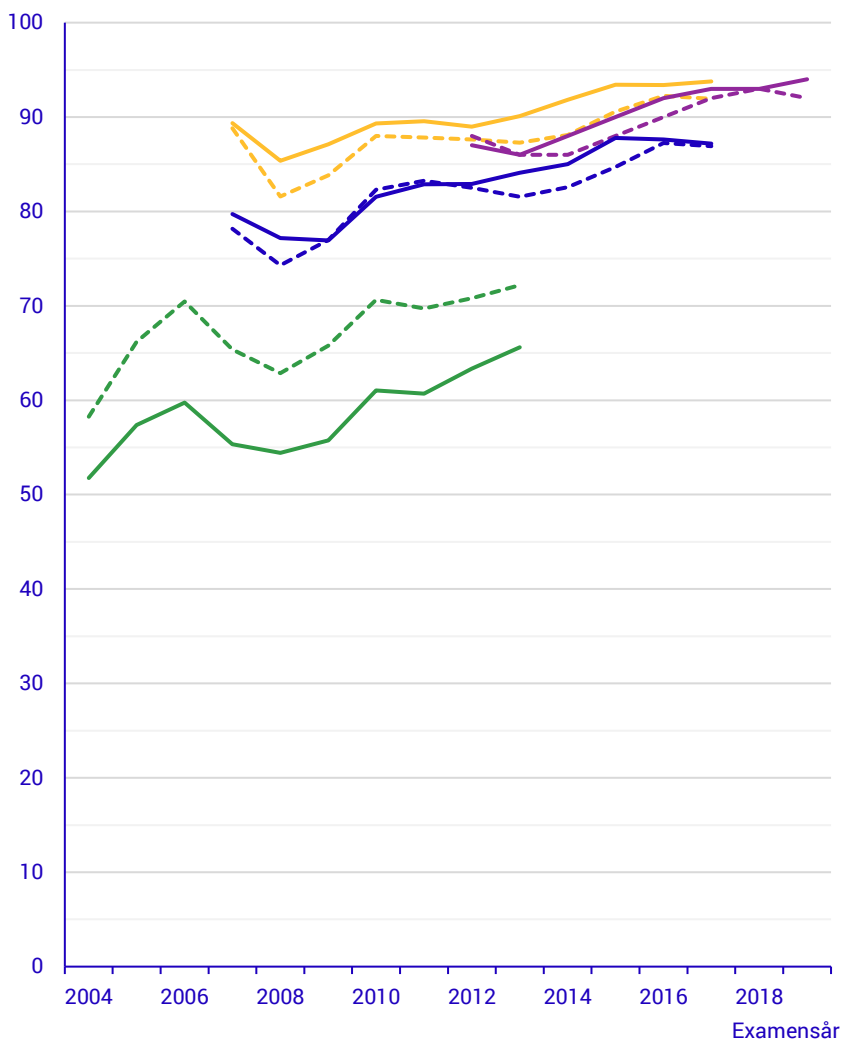
- I den registerbaserade andelen underskattas andelen som i huvudsak arbetar då vi redovisar de som enbart arbetar. Bland de som både arbetar och studerar finns dock personer som i huvudsak arbetar. Det syns tydligt på deras inkomster från arbete.
- Å andra sidan är kraven för att definieras som sysselsatt i registerstatistiken låg – det räcker med i genomsnitt en timme per vecka i november för att klassificeras som sysselsatt. Vi kan därför anta att en del personer som enbart arbetar ändå i huvudsak är arbetslösa.

Vi kan inte kvantifiera dessa två effekter men vi kan konstatera att andelen som enligt enkätundersökningen har arbete som huvudsaklig sysselsättning under hela perioden ligger högre än andelen som enligt registerdefinitionen enbart arbetar.

Lägger vi ihop de som enbart arbetar och de som både arbetar och studerar får vi högre andelar än dem från enkätundersökningen om arbete som huvudsaklig sysselsättning. Det är förståeligt eftersom en del personer som både arbetar och studerar i huvudsak studerar. Det indikeras av att en del i gruppen har relativt låga inkomster från arbete. Det är dock intressant att andelarna är i stort desamma för examinerade 2017, det sista år som registerdata finns tillgängliga för.

Diagram 19. Sysselsättning efter KY/YH efter kön – en jämförelse av olika mått

Procent

- Arbete och Arbete+Studier 1 år efter examensåret - kvinnor
- - - Arbete och Arbete+Studier 1 år efter examensåret - män
- Arbete huvudsaklig sysselsättning 1 år efter examensåret - kvinnor
- - - Arbete huvudsaklig sysselsättning 1 år efter examensåret - män
- Enbart arbete 1 år efter examensåret - kvinnor
- - - Enbart arbete 1 år efter examensåret - män
- Etablerade 2 år efter examensåret - kvinnor
- - - Etablerade 2 år efter examensåret - män

Källa: SCB, MYH

Employment after graduating from Higher Vocational Education

Summary

This is a follow-up of the labour market situation for graduates from higher vocational education.

This report describes employment, income, and position among graduates from higher vocational education. The focus is on graduates between 2015 and 2017 and their situation in the labour market one year and three years after graduation. The report is a supplement to the questionnaire survey on employment after graduation carried out by the Swedish National Agency for Higher Vocational Education. This report can be viewed as a preliminary study ahead of a more comprehensive release in Statistics Sweden's Statistical Database in 2021.

There was a record number of people in work in 2017 and 2018 following graduation the previous year.

The proportion of graduates from higher vocational education who were in work the year after graduation has remained stable in the past ten years, even though it has been somewhat affected by economic development. Since 2015, it has been roughly 90 percent. On the whole, differences between the sexes were small the year after graduation, although among men, the proportion of those in work increased as time passed after graduation. Among women, the proportion of those in work was somewhat smaller than among men, and the proportion remained stable regardless of the amount of time that passed after the graduation year. However, among graduates in 2016 and 2017, the proportion of women in work after only one year was higher than any time after graduation among previous graduating classes.

Among both men and women who graduated in 2017, 87 percent were in work a year later. Among women, 9 percent were studying, of whom 7 percentage points were also in work. Among men, fewer, 7 percent, were studying, of whom 5 percentage points were also in work. In 2018, a small proportion of graduates were not working nor studying, and 1 percent of the graduates had moved abroad.

Men and women largely attend different types of study programmes, in terms of field of education, as well as the study programmes within each field of education. This may affect the results, as demand in working life for graduates from higher vocational education can differ between the various types of study programmes.

The average income from gainful employment is higher among men than among women, and this gap is widening over time.

Statistics on graduates in 2015 show that mean income from employment differs between men and women. Mean income was higher among men than among women and this gap is widening over time. For men, income increased by 21 percent between 2016 and 2018, while the corresponding increase for women was 13 percent. In 2016, women's

average income corresponded to 88 percent of men's income. By 2018, the corresponding proportion had dropped to 82 percent, which means that the income gap had widened.

Statistics on graduates in 2007 and their income from employment between 2008 and 2018 show that the gender pay gap increased over time and that this increase occurred in the first five years after graduation. In 2008, women's income accounted for 85 percent of men's income. In 2012, the corresponding proportion had fallen to 78 percent, and remained around 77-78 percent until 2018.

Differences in earned income between men and women are affected by many factors in addition to differences in pay. Income is greatly affected by the proportion of the year during which the person was in work, whether the person worked full time or part time, and whether the person received work-related allowances, such as parental benefits.

Among graduates in 2017, one year after graduation, 12 percent of the men and 10 percent of the women were self-employed. Most of these people also had an employment, that is, they made combinations. Graduates who were self-employed without combining this with an employment had clearly lower income from work than those who had an employment, and this particularly applied to women.

The lowest average income from work was clearly among self-employed women who did not also have an employment.

SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.